Редакторы:
МАРКО Д. БАЛАБАНОВЪ, ХР. Т. СТОЯНОВЪ.

—o—

Годишнето спомоществованіе за вѣтрѣ въ Дьржавата е една лира турска, а за на вънъ отъ Дьржавата ся притурятъ пощенскитѣ разноски. Спомоществованіето за шесть мѣсяцы е половина лира турска. Всяко спомоществованіе ся предплаща.

—o—

Писма неосвободены отъ пощенски разноски и неподписаны, не ся пріематъ по никакъвъ начинъ.

ВѢКЪ

ИЗЛѢЗВА ВСЯКА СЪБОТА

Притежатель:
МАРКО Д. БАЛАБАНОВЪ.

—o—

Всяко нѣщо, което ся относи было до Спомоществованіята и Управленіето на ВѢКЪ, было до Редакціята ще ся непраща до притежательтъ на вѣстникътъ въ Цариградъ — Папазъ-Ханъ, № 34. Спомоществованіята започнуватъ отъ началото на всякій мѣсяцъ.

—o—

За извѣстія и за други частны помѣстяванія ще ся плаща по два гроша на редътъ.

Онія отъ нашитѣ почитаеми настоятели и спомоществователи, които желаятъ да пріематъ и малкото изданіе на ВѢКЪ, умоляватъ ся да ни извѣстятъ за това незабавно. Третійтъ брой щя ся прати само на онія, които ся обадятъ до идущата срѣда.

ЦАРИГРАДЪ, 28 Мартъ 1875.

Економическитѣ, народнытѣ, вѣроисповѣднытѣ и дьржавнытѣ въобще интересы въ Европа сѫ днесь тъй преплетены и правятъ тъй многосложны международнытѣ отношенія, чтото, за да ся разберятъ и опредѣлятъ съ една възможна точность, изискватъ ся дългъ опытъ и остра проницателность; и пакъ тази точность не бы была толкозъ доволна, ако не е посвятенъ нѣкой въ тайнытѣ на съвременната дипломатія.

Въобще съ положителность може ся каза, чи трьрдѣ малко въпросы има, въ които интересытѣ на силытѣ да ся посрѣщатъ. Противоположностьта въ интересытѣ, въ намѣреніята, въ стремленіята и въ съображеніята на разнытѣ европейски кабинеты ся являва на всяка стѫпка.

Това не може и да е другояче, зачтото сѫществуіѫщитѣ днесь отношенія сѫ плодъ на исторіята, на дълги борбы, на вѣковѣчны враждованія. Тънко въспитаніе, високо и многостърнено образованіе и най сетнѣ ясна прозорливость ся изискува отъ дьржавнытѣ мѫжіе, за да стѫпятъ безопасно и успѣшно въ тръпливыйтъ пѫть на тѣзи многосложны отношенія; тѣ сѫ длъжны при това и да предвиждатъ до възможна степень събытіята и да ги приготвляватъ.

Съѭзытѣ между дьржавытѣ сѫ възможны и повече или по малко трайны само когато ся съгласятъ най главнытѣ, първостепеннытѣ имъ интересы; малко дьржавы има, между които е възможно подобно съгласіе, а слѣдователно и траенъ съѭзъ.

Много нѣмски вѣстницы съ увѣренность предвѣщаваха, чи съ пѫтуваніето на Франца Іосифа въ Венція е свьрзанъ въпросътъ по исканіето на Берлинскійтъ кабинетъ да ся тури единъ законенъ предѣлъ на независимостьта на Папата. Споредъ тѣзи вѣстницы законътъ, който опредѣлява отношеніята на Италіянското правителство съ Папата, е вѫтрешенъ законъ на Италія, и нѣма никакво международно значеніе; за това, понеже Пій IX е италіянскій подданникъ и пребывава въ Римъ, италіянското правителство е отговорно за нападеніята, които бы ся отправяли отъ папското сѣдалище противъ една чужда сила.

Единъ оффиціаленъ вѣстникъ съобщава по това, чи одно оффиціално съобщеніе было пратено въ този смысълъ въ Вѣна изъ Берлинъ преди трьгнуваніето на Императорътъ за Италія.

Но други не нѣмски вѣстницы изражаватъ съмнѣніе, чи ще ся съгласи Австро-Унгарското правителство съ поглѣдытѣ на германскійтъ кабинетъ върху положеніето на папата.

При всичко чи, слѣдъ издаваніето на вѣроисповѣднытѣ законы въ Австро-Унгарія преди година, папата протестува противъ тѣзи законы, и Австрійскійтъ Императоръ быде принуденъ да пише на папата и да му изрази съжалѣніето си поради вмѣшателството на църквата въ въпросы недогматически, които подпадатъ подъ законодателната власть на дьржавата, тази случка обаче нѣма други послѣдствія, и вѣроисповѣднытѣ законы въ Австрія ся прилагатъ безъ да посрѣщатъ съпротивленіе отъ стърна на духовенството.

Мирнытѣ отношенія на Вѣнскійтъ кабинетъ съ папата и набожнытѣ чувства на Императорътъ сѫ еще една причина повече, за да не пожелае този послѣдній-тъ да ся вмѣшава въ единъ въпросъ, който интересува Пруссія исключително.

Отъ това ся види, чи увѣренія-та на прусскитѣ вѣстницы може да не показватъ това, что е, но това, что ся желае.

Споредъ *Нордъ*, было наздраво извѣстно, чи вѣроисповѣднытѣ дѣла не ще иматъ голѣмо мѣсто въ разговорытѣ, които ще станѫтъ въ Венція между Франца Іосифа и Виктора Еммануила.

Намъ ся чини, че е вѣроятно да е пріелъ Австрійскійтъ императоръ, като съѭзникъ и пріятель на Германія, просто да предложи мнѣніето на Берлинскійтъ кабинетъ за папската независимость. Но е съмнително, да не кажемъ почти невъзможно за италіянското правителство, да пріемне мнѣніето на Пруссія.

Предизвѣщеното посѣщеніе, което Германскійтъ императоръ имаше да направи въ Миланъ, презъ идущій Маія, на Виктора Еммануила, ако и да зависяше най вече отъ съвѣтытѣ на докторытѣ, може да ся предположи, чи това посѣщеніе ще ся отложи, ако бы ся случило да не найде одобрителенъ пріемъ предложеніето на Германія относително до папската независимость.

Телеграфътъ извѣщава чи, по съвѣтътъ на докторытѣ си императоръ Вилхелмъ ся отрекълъ отъ предположеното си пѫтуваніе въ Италія. Наслѣдніятъ прусскій принцъ явилъ телеграфически на италіянскійтъ краль своето желаніе да го посѣти заедно съ принцессата си; кральтъ ся замолява да опредѣли времято и мѣстото на посѣщеніето.

ОБЩЕСТВЕННЫТѢ ОПАСНОСТИ.

Прецьвтяваніето и паданіето на народытѣ ся придружаватъ обыкновенно съ знакове, които правятъ несъмнителна сѫдбата, която ги очаква.

Подлость въ характерытѣ, превысрена по гола самонадѣянность, чувства развалены, своекорыстностъ въ высшей степени, общо междуособно недовѣріе, скудость отъ силны и просвѣщенны убѣжденія, гоненія постоянны, прибѣгваніе до най подлытѣ и до най подземнытѣ средства за достиженіе на личны и низки цѣли; тайны и явны кознедѣйствія за обълщеніе на по простытѣ и на по слабоумнытѣ, злоупотребленія съ святото имя на правдата и съ чувствата на народътъ за потулваніе на най растлѣннытѣ стремленія, гордо провыкваніе на грубото невѣжество, вьрлуваніето на демагогията и на безчинството, презрѣніе на всяко чувство благородно, на всяка чиста мысль, на всякъ честенъ характеръ, на всяка безкорыстна преданность; лишеніе отъ вѣра въ каквыто и да сѫ начала, низость въ идеитѣ, раболѣпство въ поведеніето, несъобразность въ разискваніята, непослѣдователность; страхъ тамъ гдѣто нѣма страхъ, глупава и предпримчива дьрзость тамъ гдѣто ся изискува най голѣмата предосторожность: клеветы, навѣтничества, измамы, лъжи, предателства: тія сѫ знаковетѣ, които предвѣщаватъ въ исторіята прецьвтяваніето на народытѣ. Латинскитѣ историцы Саллустій и Тацитъ, Англичанинътъ Гиббонъ, французинътъ Монтескье и толкозъ други славны учены, при всичката разлика, която ги раздѣля и по епоха и по наука, ся срѣщатъ въ сѫжденіята си върху народытѣ и дьржавытѣ, съ сѫдбата на които сѫ ся запели въ безсмьртнытѣ си съчиненія.

Не! Нашътъ народъ, както и всичкитѣ други, между които живѣе, и които го окржѫватъ, не прилича, подъ никаква точка зрѣнія, на нѣкое отъ тія общества, на които горчивата сѫдба можѣ да изостри тъй искусно краснорѣчивото перо на глѫбоки и проницателны историко-философы за поученіе на грядущитѣ человѣчески поколѣнія.

Въсточнытѣ народы не сѫ въ жалостната епоха на прецьвтяваніето и на паденіето си. Прецьвтяватъ и падатъ онія общества, които, достигнѫли до най високата степень на вѫтрешното и на външното си развитіе, смазватся, тъй да речемъ, подъ тежкійтъ товаръ на своята собственна цивилизація, на своята собственна сила, на своето собственно богатство, на своята собственна узрѣла и преузрѣла наука. За общества, които едвамъ почнуватъ да ся възраждатъ на новъ животъ, едвамъ почнуватъ да ся учатъ что значи рѣчьта цивилизація, едвамъ почнуватъ да придобыватъ знаніе на собственното си сѫществуваніе, едвамъ почнуватъ да прохождатъ пълны съ живы надежды, за такива общества думытѣ прецьвтяваніе и паданіе сѫ едно престѫпленіе, защото въ тѣхъ кипи млада кръвь, и само убійственна рѫка може да прекрати животътъ имъ.

Както всичкитѣ други народы въ пространната оттоманска дьржава, така и нашътъ българскій народъ, подъ цивилизаторското вдѫхновеніе на самото правителство, едвамъ почна преди нѣколко годины да ся възражда на новъ животъ и да цѣни благодѣяніята на науката и на напрѣдъкътъ. Младъ и трудолюбивъ, той не цѣни повече отъ колкото струва днешното си положеніе, но въ средата му сѫществува зародишътъ на онія жизненни силы, които, добрѣ развиты и добрѣ управены, могатъ да улучшатъ значително това положеніе, могатъ да го направятъ по полезенъ и на себе си, и на дьржавата, и на человѣчеловѣчеството.

Младытѣ общества обаче сѫ обиколены често отъ други опасности, отъ други пречитствія, отъ други мѫчнотіи, които спиратъ ходътъ имъ къмъ напредъ не само за годины, но много пѫти и за цѣлы столѣтія. Многобройны сѫ външнитѣ врагове на такивато общества, но най опаснытѣ и най гибелнытѣ сѫ онія, които ся являватъ въ самитѣ имъ нѣдра и които обыкновенно, сѫ заразены отъ горѣзабѣлѣженнытѣ пороцы.

Неопытны въ публичныйтъ животъ, тѣзи общества сѫ изложены често да станатъ жъртва на всякаквы хитрости, на всякаквы лукавщины, на всякаквы подлости, на всичкитѣ, съ една рѣчь, средства, които турци [illegible] гогията за да ся ползува отъ неизвѣстнытѣ и неопредѣленнытѣ положенія, както е правила тя отъ памтивѣка.

Какво не пострада клѣтата българска правда отъ толкова вѫтрешни врагове! Предъ какво зрѣлище не присѫтствува българскійтъ свѣтъ отъ 10–15 годины въ стараніята си да тръгне и той напредъ въ оттоманската дьржава!

И това зрѣлище не е онова, което бѣха ни приготвили чужденцытѣ: това е зрѣлище издигнато отъ една демогогія съ цѣль да свьрне българскійтъ народъ отъ пѫтьтъ, който му предначьртаватъ исторіята и най скѫпытѣ му интересы. Тази демагогія не уважи нищо, ни лица, ни семейство, ни вѣра, ни начала ни убѣжденія. Органъ повечето пѫти на най враждебнытѣ влиянія на нашето народно сѫществуваніе, тази демагогія, която искусно прикрыва всякога цѣлитѣ си, не ся посвѣни да потъпчи подъ нозѣтѣ си дѣйствителнытѣ интересы на народътъ ни. Тази демагогія, и дловомъ и дѣломъ, ся опыта да възбуди най низкитѣ страсти, да направи отъ тѣхъ правило поведенія въ общественнытѣ ни дѣла, да вдѫхне омраза и ненависть противъ всички онія, които подозряваше чи усѣщаха гибелнытѣ ѝ стремленія, да нападне, да наклевети, да злопрепоржчи, та да не срѣща никакво препятствіе въ своитѣ съсипителны домогванія! И тѣзи хора дьрзнаха да ся наречатъ дѣйцы за напреднованіето на нашътъ народъ!

Знамято, подъ което воюваха, бѣше систематическата лъжа, а оржіята имъ бѣха, и слѣдватъ да сѫ еще и днесь, хулытѣ и клеветытѣ. Злополучно училище за единъ народъ, който едвамъ почнува да ся съживява! училище, въ което злѣвъспитаннытѣ учители си съревнуваха помежду за да ся надминатъ въ свойственното имъ краснорѣчіе на злословіето, а ученицытѣ хитруватъ разнообразно да не останатъ по долу отъ учителитѣ си въ това поприще!

Ето какъ ся спира често, не за годины, но за столѣтія и напредъкътъ на младытѣ и невинны общества.

Борбата, която смы предпріели, е борба противъ тія злонамѣренны покушенія, противъ тія демагогически предпріятія, противъ тія разрушителны домогванія.

Безредіето е най съсипителното нѣчто въ общественныйтъ животъ. То разстройва, опустошава и напася най голѣмытѣ злины, гдѣто ся появи; народытѣ пропадатъ, дьржавы ся разрушаватъ, ако не ся сразумѣіѫтъ во време да го искоренятъ, ако не обладаватъ потрѣбната нравственна сила, за да ся избаватъ по скоро отъ него,

Има хора обаче, които само въ безредіето, само въ неизвѣстностьта, находатъ за себе полза: тѣхъ малко ги е грижа за страданіята на народътъ, за съсипваніето на общественното добро: тѣ даже търсатъ безредіето, и ако го нѣма, праватъ всичко, что могатъ, за да го създадатъ: като дойде то, тѣхното дѣло е да го продължаватъ, да го поддьржатъ, было что было: зачтото тѣ знаіѫтъ чи съ изчезнуваніето му, и тѣ ще изчезнѫтъ отъ завзетото си положеніе.

Подобны хора често сѫ и оржіе на чужды вънкашны интересы, враждебны на народътъ и на народнытѣ преданія: естественно тѣзи интересы находатъ удовлетвореніе въ въдворяемото безредіе

Католическата пропаганда, която работи е сега между насъ тъй дѣятелно, както преди петнадесеть годинъ, ако и не съ сѫщата сила, прибѣгва често до безредіето, когато види, че доуго яче намѣреніята ѝ не могѫтъ да успѣіѫтъ.

Полша падна, зачтото католическитѣ ѝ прелаты ся противохѫ всякога, съ всичкитѣ си силы, за да недопуснатъ въдвореніето, въ тази страна, на единъ траенъ порядъкъ, който имъ затваряше пѫтьтъ за покатоличваніето на милліоны православны граждане. Новата германска имперія, която не е по интересытѣ на папството, щѣше да бѫде изложена на много по голѣмы безредія, отъ колкото днесь, ако миналитѣ нещастія и дьржавната мѫдрость не бѣхѫ научили Нѣмцытѣ, какъ да ся пазятъ отъ този врагъ.

Нѣкои дипломатически документы, обнародваны послѣдне, показаха, чи князь Бисмаркъ гледалъ да има въ Франція [illegible] постоянно на безредіе и разстройството, за да не бы инакъ Франція да ся устрои здраво и да ся усили та да предпріемне отмьщеніе за послѣднето си пораженіе.

Ако безредіето е такова страшно зло за животътъ на народытѣ и на дьржавытѣ, то какво трѣба да кажемъ за вѣроисповѣднытѣ общества, за църковнытѣ управленія?

Безредіето, което ся подигна въ нѣдрата на Іерусалимската Църква отъ възлизаніето на Прокопія на божигробскій престолъ, за двѣ годинъ время доведе тази Църква до крайтъ на пропастьта: безредіето навлече рой злины върху тази църква, която най сетнѣ съвзе послѣднитѣ си силы, та отхвърли Прокопія, като человѣкъ, «който, споредъ израженіето на самитѣ іерусалимски іерарсы, въвеждалъ помежду имъ раздоръ и каралъ обществото имъ въ пропасть.»

Най силното средство за да ся запази едно общество отъ безредіята е почитаніето къмъ законностьта: тя е първото условіе за правилныйтъ, благопелучныйтъ, и редовныйтъ животъ на обществата. Тя е най яката ограда противъ злоупотребленіята. На тая яка основа стѫпи народътъ ни, когато поиска да му ся дадатъ неотемлемытѣ му църковны права; на тази основа бы изданъ императорскійтъ Ферманъ, който позволи на българскійтъ народъ да основе едно свое църковно управленіе съобразно съ началата на православната църква.

Ный добыхмы нашето църковно самоуправленіе на твьрдата основа на законностьта. Като стоимъ на тази основа, ный ще добыемъ отъ другитѣ църкви и духовното припознаніе на Іерархіята, на която началото сѫ положили безсмьртнытѣ ни просвѣтители св. Кирилъ и Методій. Ный смы увѣрены, чи и самата Цариградска Патріаршія, на която почетното главенство припознавамы, като ся въдушеви отъ высокитѣ си длъжности, първа ще ни подаде рѫка пріятелска.

Законностьта обаче, съхранителка на обществата, е ужасно плашило на демагогитѣ и на любителитѣ на безредіето. Тѣ ся стряскатъ отъ редътъ: тѣ гонятъ законностьта, или по добрѣ, тѣ ся силятъ да поставятъ за законъ въ нашето църковно самоуправленіе своята собственна и непостоянна воля. Домогваніята имъ да преобьрнатъ волята имъ на постоянъ законъ искатъ да докаратъ такова състояніе, което да не прави честь нито на народътъ ни, нито на младата ни іерархія.

Извѣстно е, чи едно малко злоупотребленіе поражда лесно друго по голѣмо, и тъй нататакъ, догдѣто злото земе грѫмадны размѣры. Французытѣ казватъ «първата стѫпка е, която коштува», другитѣ сѫ лесны.

Въодушевены отъ гореща ревность да посочимъ на народътъ си правыйтъ пѫтьный всякога смы ратовали за въдворенето на редътъ и на законностьта въ църковното ни самуправленіе. За това ный смы станѫли като трънъ въ очитѣ на всичкитѣ демагоги и шарлатаны: за това тѣ не сѫ знаяли никаква мѣрка въ нападеніята си върху насъ: за това тѣ ся чудятъ каквы козни да измыслятъ, каквы хитрости да употребятъ срѣщу насъ: за това ный смы навлекли на себе тѣхната страстна ненависть; за това ны правятъ то приверженцы на Грьцы, то оржія на Руссы, кога какво имъ скымне: за това тѣ ны хулятъ и клеветятъ, и частно и публично, съ презрѣніе и на най простытѣ начала на нравственностьта и на учтивостьта; за това най сетнѣ тѣ прибѣгнаха до единъ позоренъ органъ и до една позорна личность за да ся гаврятъ съ най святытѣ чувства и съ най благородытѣ стремленія, на които е отгласъ листътъ ни. «Вѣкъ» спира съпътъ на демагогитѣ и осуства мечтаніята имъ.

Съ всичко това обаче тѣ не праватъ друго освѣнь еще единъ пѫть да засвидѣтелствуватъ до какво изступленіе е дошла тѣхната ярость, като усѣщатъ, чи всичкитѣ здравомыслящи и благоразумны хора, разбиратъ днесь ясно пѫтьтъ, който води къмъ дѣйствителното закрѣпленіе и прѣуспѣяніе на народната ни църква, която демагогитѣ искатъ да направятъ оржіе на своитѣ страсти.

[illegible] българската публика. Първы имахмы дьрзостьта, която ся вдѫхва отъ съзнаніето на длъжностьта, да снѣмемъ завѣсата, подъ която ся крые демагогията. Ный не ся ограничихмы само да посочимъ злото, ный показахмы и пѫтьтъ, който трѣба да хванемъ, ако дѣйствително щадимъ народътъ си и не щемъ да ся подиграватъ съ името му и съ сѫдбината му въ църковно отношеніе всичкитѣ му врагове.

Поразены отъ свѣтлината, която успѣхмы да хвьрлимъ върху дѣйствителното положеніе на работытѣ; отчаянны въ домогвваніята си да слѣдватъ да мамятъ спокойно и безпрепятственно народътъ; смаяны отъ страхътъ чи плановетѣ имъ не ще могатъ вече да ся осѫществятъ, споредъ както ги кроеха, демагогитѣ прибѣгнаха пакъ до единственнытѣ и тѣмъ само свойственнытѣ средства — до клеветата и до хулытѣ.

Презирамы тія оржія, презирамы ги, защото имамы за силно оржіе логиката и здравыйтъ разумъ.

Неотклонны отъ пѫтьтъ, въ който смы вьрвѣли до сега, ный нѣма да употребимъ друго отъ това оржіе. Имамы пълна надежда чи дѣлата, рано или късно, ще оправдаятъ употребленіето на това оржіе, при всичкитѣ всевъзможны усилія на демагогитѣ. Лъжата нѣма трайность, и истината всякога излиза на явѣ, а редътъ и законностьта сѫ единственнытѣ условія за прѣуспѣяніето на каквото и да е общество.

Ный препоржчвамы редътъ и законностьта, като най яка основа на народоцърковното ни управленіе; ный искамы редъ и законность не за очи само, а законность искренна, дѣйствителна, която, и на видѣло извадена, пакъ да ся види, чи е законность: зачтото е извѣстно, чи безредія та, произволътъ и злоупотребленіята често обычатъ да ся обличатъ въ свѣтозарната риза на законностьта.

Ето тука сѫ опасноститѣ, отъ които трѣба да ся предпази народътъ. Ный испълнявамы длъжность, като ги посочваме.

ВЪНШНИ НОВИНЫ.

ХЪРВАТЫТѢ, СЪРБЫТѢ И РОМЖНЫТТ ВЪ ВЕНГРІЯ.

Както Венгрія съставлява особно политическо тѣло въ Австро-Унгарія, така пакъ Хърватско ся находи спрямо Венгрія. Както въ Венгрія има двѣ

държа и иска да заякчи дуализмътъ отъ 1867. а друго ся стреми къмъ пълно обособленіе на маджарскитѣ земли свьрзаны съ другитѣ части на имперіята само чрезъ лицето на Императорътъ, така и въ Хърватско сѫ ся съставили двѣ подобны направленія.

Когато Венгрія ся споразумѣ съ Австрія и заключи съ неіѫ договорътъ, който създаде дуализмътъ, тя трѣбаше да ся погрыжи за да опредѣли отношенія та си съ Хърватско. Хърватытѣ искахѫ сѫщитѣ правдины, които Маджаретѣ добыха отъ Австрія; това обаче не бѣше по смѣтката на маджарскитѣ държавны мѫжіе, които, колкото искаха да ослабатъ врьзкитѣ си съ Австрія и да имѫтъ свое особено и самолично политическо сѫществованіе, толкози искахѫ да стегнѫтъ повече врьзкитѣ, които държатъ подъ тѣхна зависимость Хърватско, Славонія и Трансилванія.

Едното направленіе въ Хърватско, което ся представлява отъ аристокраціята и отъ чиновницытѣ, бѣше благопріятно на този планъ; другото направленіе, което ся представлява отъ главната масса на Хърватскійтъ народъ, искаше сѫщитѣ правдины за отечеството си, които добыха и Маджаретѣ.

За да обори привержениитѣ на послѣдното направленіе, маджарското правителство прибѣгна до една искусна мѣрка: то издаде единъ особенъ избирателенъ законъ, който спечели вышегласіето на направленіето, което ся поддаваше на маджарскитѣ планове. Тъй Загребскійтъ сеймъ пріе едно такова спогожденіе, каквото ся желаеше въ Пеща, и представителитѣ, които той прати въ маджарската камара, стѫпиха въ редоветѣ на Деаковата партія.

На 1873 народната Хърватска партія надви въ избираніята, и маджарското правителство ся принуди да ся сговаря съ нея: слѣдъ много мѫчнотіи то успѣ да дойде до единъ сговоръ, който даде по широки правдины за самоуправленіето на Хърватытѣ; въ представителитѣ на Хърватскійтъ сеймъ въ маджарската камара бѣхѫ задължены да гласоподаватъ съгласно съ Деаковата партія и да поддържатъ Австро-Унгарскійтъ дуализмъ.

Така бѣше до послѣдній Февруарія, когато ся распадна окончателно господствуіѫщата партія въ Венгрія и други хора дойдоха во главѣ на правителството въ Пеща. Послѣдствіе на това промѣненіе Хърватскитѣ представители ся освободиха отъ прежнитѣ си задължения, и ще могѫтъ за напредъ да имѫтъ по голѣма свобода въ своитѣ дѣйствія.

Тази печалба на Хърватското самоуправленіе мѫжіе въ Хърватско да обьрнѫтъ вниманіе на особенното положеніе на *Военната Граница*.

Онъ нѣколко годинъ тази часть на австро-унгарската имперія престана да зависи направо отъ военното министерство въ Вѣна, и быде присъединена на Хърватско, но повече по *начало*, отъ колкото дѣйствително.

Военната граница не участвува никакъ въ самоуправленіето на Хърватско; тя зависи само отъ военното управленіе въ Загребъ. Населеніето въ Военната Граница е исключително Сьрбско; то ся сравнява на число съ населеніето въ Хърватско. Ако да имахѫ участіе въ хърватското самоуправленіе Сьрбитѣ отъ Военната Граница, народното направленіе въ Загребскійтъ сеймъ щѣше да добые такова вышегласіе, което никоя административна мѣрка не ще може вече да обори.

ставители не ще заключ... на една мысъль съ хърватскитѣ въ маджарската камара, и да направятъ по силна партията на народноститѣ.

Такива сѫ мѫчнотіитѣ, които има да преодолѣва постоянно правителството въ Пеща за да поддържа первенството на маджарскійтъ елементъ, който е по малко на брой отъ славянскійтъ въ сама Венгрія.

Това положеніе нито е естественно, нито може да е трайно. *Фаръ дю Босфоръ* твьрдѣ справедливо забѣлѣжва, че маджарското правителство трѣба да уступи на Хърватско такава свобода, и такова самоуправленіе, каквито самы Маджаретѣ искаха и добыха отъ Австрія. Повече колебаніе отъ негова стьрна ще поддържа въ това мѣсто роптаніе, догдѣто избухне единъ день съ необорима сила сдьржаното незадоволствіе: опасно е тогава да не падѫтъ сами Маджаретѣ въ положеніето, въ което тѣ дьржатъ днесь Славянетѣ.

— Отъ друга стьрна «Маджарската Корреспонденція», вѣстникъ който пріема внушенія та направо отъ кабинетътъ на графа Андраши, прави по този предметъ слѣдующитѣ разсѫжденія:

Новото положеніе на камарата, въ което на министерска стьрна сѫ двѣтѣ третини отъ гласоветѣ, докара пълно промѣненіе въ положеніето на не маджарскитѣ народности спрямо правителството.

До сега секое маджарско министерство, като имаше да защищава договорътъ отъ 1867 срещо нападенія на една маджарска партія почти толкова многобройна колкото и правителственната, бываше принудено да ся сговаря съ Румѫнытѣ. Сьрбытѣ и Хърватытѣ, за да добые тѣхнытѣ гласове или поне тѣхното мълчаніе чрезъ устѫпки често противны на заякченіето на една обединена маджарска дьржава. Днесь тѣзи народности ся нахождатъ срещо едно цѣлокупно вышегласіе и въ камарата и въ страната. Тѣ трѣба да ся присъединятъ или на правителственната партія, или на опозиціята. Програмата на пьрвата имъ е много по благопріятна, нежели началата на опозиціята, която иска уничтоженіето на областното самоуправленіе и съсредоточено управленіе.

Но ако не ся присъединятъ на една отъ тія партіи и завзематъ враждебно положеніе срещо маджарскійтъ елементъ, исканія та тѣзи народности не ще ся зиматъ въ вниманіе въ никакъвъ случай: ако ся присъединятъ обаче на правителственната партія, тѣ ще имать възможность да бдятъ вьрху испълненіето на законътъ за народноститѣ. Но тази при-

сти ся показаха примирителны къмъ новото министерство. Хьрвотытѣ, Сьрбытѣ и Румѫнытѣ не представяха особны условія за тѣхната поддьржка; тѣ ся задоволяватъ съ исканіето: да бди министерството вьрху испълненіето на законытѣ, които обезпечаватъ особнытѣ имъ интересы.

Само три сьрбски представители (между които г. Милетичъ) протестуваха противъ земното положеніе отъ славянскитѣ и румѫнски представители. Тритѣ тія представители искатъ да продължаватъ борбата противъ заякчаваніето на маджарска Дьржава, даже въ сегашнитѣ обстоятелства. Тѣхното рѣшеніе ся предвиждаше, зачтото е извѣстно, че тѣ сѫ най дѣятелнытѣ агенты на революціонната пропаганда въ Сьрбія, и че, слѣдователно, тѣхъ малко е грыжа за добрѣ разумѣваемытѣ интересы на маджарскитѣ Сьрбе; тѣхнитѣ планове ся стрематъ къмъ единъ всеобщъ превратъ на сегаш-

ГЕРМАНІЯ.

Тѣзи дни седемдесять и осемь годишнійтъ Германскій Императоръ празднува деньтъ на рожденіето си. По този случай нѣмскитѣ вѣстницы обнародваха разны статіи, между които по особенно ся забѣлѣжи една статія, която ся яви въ „Кьниише Цайтунгъ,“ и отъ която превождамы слѣдующійтъ отломъкъ.

„Чувството, казва този листъ, което въодушевлява въ деньтъ на рожденіето на нашътъ императоръ всичкитѣ Пруссы и всичкитѣ Нѣмцы, не е само чувството на уваженіе къмъ единъ великъ историческій образъ. Това чувство е, преди всичко, една преданность и една искрена любовь. Императоръ Вилхелмъ съединява въ себе си великитѣ качества на единъ герой съ едно снисхожденіе и съ единъ сладъкъ характеръ, които плѣнятъ всички онія, които бы могли да го познаятъ отъ близу, нека бы было и мимоходомъ.

При всичкитѣ боеве, които предпріе, императоръ Вилхелмъ е былъ всякога единъ миролюбивъ человѣкъ. Когато извѣщаваше на Германскійтъ народъ чи пріема титлата на императоръ, титла, която му бѣше принесена отъ владѣтелитѣ и отъ свободнытѣ градове на Германія, той показа очивѣстно глѫбочината на сьрдцето си, като приложи: „Да благоволи Господь да ни помогне всякога, намъ и на нашитѣ потомцы, за да увеличимъ бляскътъ на Германската имперія, не чрезъ военны завоеванія, но чрезъ благодѣяніята на мирътъ, въ областьта на народното благоденствіе, на свободата, на стараніята ни за нравственното образованіе на народътъ.„

Когато единъ владѣтель е въодушевенъ отъ такива расположенія, трѣба да ся надѣемъ чи въ старостьта си той ще може да ся успокои на лаврытѣ си. Но това спокойствіе не е безъ смущеніе. Наистина, мирътъ отъ вънъ ся съхрани и императорътъ прави всичко, що му иде отъ ржки, за да продължи този миръ. Борбата обаче вѫтре въ дьржавата, не му ся пощади. Императорътъ, който е съвьршенно придобытъ на миръ тъ и на съгласіето, какъ не бы желалъ такожде да живѣе миролюбиво и съ католическата църква и съ нейнытѣ высши служители? Колкото можѣ, той противостоя на онѣзи мѣрки, които ся зеха да покровителствуватъ силата на мѣстнытѣ закены противъ духовенството, което бѣше ся лишило съвьршенно отъ прав-

съ една непоколебима твьрдость, Императ. Вилхелмъ подложи такожде подъ строгъ испытъ задълженія та, които му налагаше това положеніе. Може бы сьрдцето му да е наскърбено отъ борбата, която му ся наложи: може бы да ся оплаква той чи Папата си усвоява правото да провъзглашава за ничтожны прусскитѣ закены, но той ще може да ся утѣши съ мысльта чи до сега борбата съ Папата не бы пощадена ни на единъ нѣмскій императоръ, нито на самыйтъ Фердинандъ II 1657—1617) ученикътъ на Іезуитытѣ.

Ный нѣма да постоянствуваш ы днесь вьрху единъ въпросъ, който не е радостенъ нито за императорътъ нито за насъ. Нека ся надѣемъ, напротивъ, чи този день ще бѫде дѣйствително день на почивка и чи той ще приномни, еще и на онѣзи умове, които сѫ заслѣпены отъ вліяніето на духовенството, колко великодушенъ, колко добръ е импера-

съ насъ и ще поздравятъ съ радость германскійтъ императоръ.“

Въ Берлинъ все ся говори за пѫтуваніето на императорътъ Вилхелма въ Италія, пѫтуваніе, което Парижкитѣ вѣстницы постоянствуватъ да представляватъ като едно дипломатическо средство, чрезъ което да може Берлинското правителство да противодѣйствува на впечатлѣніето, произведено въ Европа отъ сближеніето между Австрія и Италія. «Трѣба да ся надѣемъ, казва единъ вѣстникъ, чи Французското правителство има по точны данны за отношенія та между Германія и двѫмата владѣтели, което срѣщнаха въ Венеція. Както и да е, нѣкои си французски органы спомогнаха да утвьрдятъ еще повече Нѣмцытѣ въ убѣжденіето чи Франція ще остане, предъ очитѣ имъ, средището на всичкитѣ враждебны комбинаціи, които бы могли да станатъ противъ Германія. Съмнявамы ся чи герцогъ Деказъ, министръ на иностраннытѣ дѣла въ Франція, е задоволенъ отъ този резултатъ.»

Послѣднитѣ новины извѣщаватъ чи това пѫтуваніе на германскійтъ императоръ въ Италія нема да стане.

АВСТРО-УНГАРІЯ.

Споредъ Вѣнски нѣкои си вѣстницы. Унгарскійтъ народъ е убѣденъ чи новото министерство, за което говорихмы, ще дигне всичкитѣ вѫтренни мѫчнотіи, и ще му достави всичкитѣ въображаемы удовлетворенія безъ да ся докачи спогодбата му съ Австрія на 1867. Споредъ сѫщитѣ вѣстницы другитѣ не унгарски народности не были такожде по малко благодарны отъ министерството на Тиса, на когото извѣстнытѣ отъ преди мнѣнія имъ ся видѣли едно поржчителство противъ угнѣтителнытѣ стремленія на маджаретѣ.

Една дописка отъ Вѣна до единъ французскій вѣстникъ оспорва на вѣнскитѣ вѣстницы тѣзи истины. «Този ентусіазмъ, казва реченната дописка, е преувеличенъ. Истина е чи сегашното маджарско министерство не благопріятствува на крайнята партія. Но и предишнето министерство бѣше почти въодушевено отъ сѫщитѣ чувства. Разликата състоеше само въ начинътъ, споредъ който ся изражаваше тази политика.

Колкото до не маджарскитѣ народы, не е никакъ истина чи тѣ сѫ така оздравены за правдинытѣ си, както искатъ

маджарско министерство. Азъ ви говорихъ вече за Сьрбитѣ и за неприличното обхождение на онѫзи радикална народна партія, която е въ споразумѣніе съ революціонерытѣ на княжеството. Онова, което ся вьрши днесь въ Сьрбія, има голѣма важность, особенно предъ очитѣ на Маджарытѣ, и това не оправдава сърадованія та, които си отправятъ взаимно членоветѣ на новыйтъ маджарскій и свободолюбивъ съюзъ. Тѣ непрестанно повтарятъ чи съставътъ на едно голѣмо вышегласіе, чисто маджарско, освобождава министерството да влѣзе въ преговоры съ Сьрбитѣ, съ Харватытѣ и съ Румѫнытѣ, както го правяха предидущитѣ министерства. Това постоянно утвьрждение на маджарското върховенство е доста неблагоразумно. До сега представителитѣ на тія три народности ся ограничиха да не искатъ отъ правителството освѣнъ строгото испълнение на законы-

всичкитѣ възможны послѣдствія от... жарскійтъ тріумфъ.

Харватытѣ особенно ся вардѣ... дѣ много да покажатъ на ... министерство довѣріето, но ... тинцытѣ правятъ толкозъ шумъ, ... искали да промѣнятъ поведе... тѣ знаятъ чи това ще има за ... да предизвыка едно воинствено ... тиводѣйствіе.

Нѣмската и конституціонна ... ласкае всякога съ надеждата чи ... тѣ Чехи, които не рачатъ да ... частіе въ представителството, ... познаятъ най сетнѣ безполезно... отрицателната си опозиція. ... посочватъ за примѣръ Поляцытѣ ... вепытѣ.»

РОССІЯ.

Дворянското или благородно ... въ Россія ся е показвало всякога ... но за положеніето, което държи ... ріята. То никога не ся е ржково... общитѣ дѣла отъ такива съобра... и отъ такива чувства, отъ какви... въодушевлявало повечето благо... съсловіе на много мѣста въ ... Европа и които сѫ были при... много общественны злины и пр...

Русского дворянство е изли... кога пьрво въ всичкитѣ преобр... и въ всичкитѣ напредъцы, ко... възвишили Имперіята до сегаш... състояніе.

Преди 14 годинъ русского дво... ство направи великодушно и добр... но грѫмадны жрьтвы и само съ... на правителството за да ся осв... двадесетъ милліона селско насе... да станѫтъ волны земледѣлци ... поправны членове на своето от... Миналата година то пріе съ само... женіе военното жребіе на равно... гитѣ съсловія, отъ което до ... то бѣше свободно.

Россія отъ 150 годинъ на сам... е направила за своето обра... русского дворянство и търговско... віе високо стоятъ по своето об... ніе; но образованіето на по... съсловія въ градоветѣ и села... достаточно. При това народного ... щеніе въобще бѣше нападнато ... коя годинъ отъ тлѣтворны и ... вліянія дошли въ Россія отъ ... Европа; забѣлѣжи ся че тѣзи ... дѣйствуватъ разрушително вьрху ... ветѣ на младото поколѣніе. За ... предвари това зло, дѣятелно... правителствата не стига; ... обществата да ся въодушевятъ от... вытѣ идеи и да ся борятъ проти...

И въ този случай една импер... заповѣдь призива еще лани руск... рянство на новъ подвигъ по п... просвѣщеніе. Въ тази заповѣд... раторътъ казва, че признава ... свое дворянство да стане стражъ ... родната школа».

Тази заповѣдь ся оцѣнява п... отъ едно слово, произнесено п... въ едно дворянско събраніе.

Румунія. Камарытѣ въ Букуре... творили засѣданія та си. Послан... князътъ, което ся чело по тези ... казвало, че вѫтрѣшното положение ... кашнитѣ отношенія на княжество... шаватъ голѣмо довѣріе, преображ... въ сѫдилището и въ войската ... нѣшно извьршены, договорытѣ за... и показвало нравственото и веще... подобреніе на народътъ, както и ...

ПОДЛИСТНИКЪ.

Поучителното и пріятно романче, на което обнародваніето почнувамы днесь въ листътъ си, е превела отъ французскій главната учителка въ Пловдивъ, г-жица Анастасія Узунова. Ный му правимъ гостепріимство въ Подлистникътъ си съ толкозъ по голѣмо усьрдіе, колкото цѣльта съ която е написано то, е поучителна.

БЛАГОПОЛУЧНОТО КОРАБЛЕКРУШЕНІЕ.

Я кажи ми, лельо, пристигнаха ли?

— Не още сынко; при всичко че часътъ е десять, а тѣ трѣбаше да сѫ тука на осьмь сутрента; това тѣхно закъсняванье неволно мя безпокоява.

— Не трѣба да ся безпокоявашь, лельо, въ такива далечны пѫтуванія не значи нищо да пристигне человѣкъ два три часа по късно; прати ли нѣкого да ги посрѣщне?

— То ся знае; Антонъ отъ сноши още трьгна за въ Ерь, да ся намѣри тамъ рано, тъкмо когато ще минатъ пощенскитѣ Парижки кола; отъ Ерь до тука едвамъ има шесть милы, а колата вьрвятъ бьрже.

— Може да сѫ искали да си поотпочинатъ малко, преди да тръгнатъ за насамъ; . . . . Бѫдете спокойна, любезна ми лельо. Елате да

ся разговоримъ за братовчетка ми, и времето ще замине неусѣтно. Всичкото ви безпокойствіе произхожда отъ желаніето ви да ги видишъ часъ по скоро, не ли?

— О! да, чадо мое, много съмъ нетьрпѣлива; и да бѣше само нетьрпеніето ми . . . какъ нѣмаше нищо; но меня ма убива и страхътъ, да не бы да я не намѣря споредъ желаніето си.

— Защо да имашь такивзы мисли, лельо? Ако и да не съмъ по голѣма отъ Елисавета, азъ іѫ помніѫ твьрдѣ добрѣ. Преди три годины, като бѣше еще тука, тя бѣше една твьрдѣ прелестна дѣвойчица, добродушна и благочестива; всички я хваляха. Какъ можете сега и да омыслите че тя не ся е усъвьршенствувала, като стоя и ся учи три годины въ единъ отъ най добрытѣ Парижки пансіони?

— Увы, сынко! азъ че това е, което мя най много обезпокоява. Прилично ли е като насъ бѣдны селяни да имамы дъщеря парижски въспитана? Ахъ, ако вуйчо ти мя бѣ послушалъ, Елисавета щѣше да ся отхрани като тебе, въ селското ни училище гдѣто учи дѣцата единъ добръ священникъ, и тъй тя щѣше да е като тебе добра дѣвойка, достойна домакиня, когато сега съ прищевкитѣ ѝ на градска госпожица, какво да сторя азъ съ нея? . . . Ней ще бѫде мѫчно тука; тя ще ся притеснява; а, кой знае, тя може и да ни презира. . . .

Като казваше това горката майка, лицето ѝ ся облѣ съ слъзы.

— Но, лельо моя, когато си имала такива мысли, защо ся съгласи да я оставишъ да иде?

— Защото вуйчо ти поиска това, чадо мое; отъ когато братъ му, който е въ Америка, му писа че ще остави всичкійтъ си имотъ на дъщеря ми, Іосифа го завзеха грыжи да въспита Елисавета съ такавъ начинъ, чтото когато наслѣди имотътъ, да знае да оцѣни това богатство, а, съ тази неосновна надѣжда, страхъ мя да не бы да сьмь озлочестила за всегда чадото си.

— Лельо, лельо, всичкитѣ тѣзи лоши мысли ти дохождатъ, зачтото сѫ закъснѣли, азъ обаче тя увѣрявамъ че всичко ще забравишь чтомъ като погледнешь братовчетката ми; азъ ти прѣдказвамъ, че тя е единъ ангелъ, и че ти ще бѫдешь най благополучната майка на свѣтътъ.

Този разговоръ ставаше въ стаята на единъ пріятенъ чифликъ въ окрѫжіето на Артоя. Въкашностьта на тозь чифликъ бѣше една гиздава бѣлизникава сграда, каквито сѫ повечето въ този жгѫлъ на Франція.

Селото Боми, за което говоримъ сега, е едно хубавичко но просто селце.

Въ него нѣма улицы, а само неравны пѫтеки, надъ които дрьвесата преплитатъ клоноветѣ си; по нататъкъ ся представлява една безкрайна поляна въ която, отъ сто до сто раскрачы, ся издига гѫста китка благоуханы дрьвеса; задъ тѣхъ трѣба да ся трьсятъ колибкитѣ и градытѣ, вмѫкнаты въ зеленина, като нѣкое гнѣздо между два клона.

Ако да влѣзете по навѫтре, вый ще видите че всичко блещи отъ чистота, вамъ ще е мило и друго да гледате тѣзи кѫщички; орѣховата ракла може да служи за огледало; желѣзнытѣ огнища (по селата мечки) ль-

щатъ като стъкла, а на прѣголѣмый столъ, оловнытѣ и порселяновытѣ трапезны сѫдове съ сини цвѣтя, струватъ колкото и единъ царски килеръ пъленъ съ сребьрни и порселяновы японски сѫдове. Надъ голѣмый столъ ся вижда иконата на свѣта Богородица, украсена съ тріандафилы. Тя е покровителницата на семѣйството. Такава бѣ и кѫщата въ която ся разговаряхѫ Марія Дюранъ съ племенницата си Жанеть. Тази кѫща бѣше расположена на голѣмый пѫть съ прозорцы къмъ пѫтя, изъ които, добрата майка, отъ петь часътъ сутрина очакваше дохожданіето на дъщеря си и на съпругътъ си.

— Ето ги! ето ги! извыка тя най сетнѣ като остави тутакси прозореца; ето ги!.... и ся впусна да припка съ всичката си сила тъй щото мъгновенно тя ся намѣри посредъ дружината, която бѣше съзрѣла.

— Дщьрко моя! Елисавето моя! О! колко ми е порасла, о! колко ми ся е разхубавила!

— Мамо, мила моя мамо, колко съмь благополучна че тя виждамъ пакъ!.

— Любезна дщерко! цѣлуни мя още единъ пѫть! . . . .

— А! а! разумяхъ, каза Іосифъ Дюранъ като ся трудеше на праздно да навѫси веселото си лице; никой мя не погледна; дъщерята ще ли стане причина да ся забрави бащата?

— Не съмь тя забравила, пріятелю мой, отговори Марія като залѣпна двѣ хубавы и едры цѣлувки на бузытѣ на мѫжътъ си: но ты, едвамъ преди осемь дни мя остави, а това клѣто чадо не бѣхъ видѣла азъ отъ три годины. Наистина, три годины сѫ истекли

часъ по часъ и день по день отъ ... испратихъ далечъ вънъ отъ градътъ, ... ся вьрнахъ у дома сама самишинка, ... мя Іосифе, ако не тя обычахъ толко... никога не бѣхъ направила една такава ... тва! И ако да не бѣхъ си припомня... гава думытѣ на Господа нашего ... винуйте ся мужемъ своимъ» вѣрва... не бѣхъ отстѫпила никога на твоето ...

— Вижь я днесь, и кажи ми, злѣ ... ты гдѣто мя послуша? я погледни ... е прелестна хубавелка! Мыслишь ... въ село тя можеше да порасне и ... вые тъй хубаво? а когато пакъ іѫ ... ти чете Исторія Землеописаніе, и то... ще хубави нѣща, ты ще видишь че ... годины, които мина тя въ пансіона, ... тинили на вѣтара; тя ся ползува зн... увѣрявамъ тя.

— Но, защо дойдохте пеши пом... рія, която до тогава не бѣше съл... ли съ кола бѣхѫ дошли или пеши, ... бѣше обзета само отъ едно чувство ... стьта че вижда пакъ дъщеря си.

— Защото конытѣ ся откова близо ... ло Жіовини; колата ги оставихми у ... ка; Антонъ ще ги докара слѣдъ ма... зѣхъ за ржка Елисавета, и ѝ ... сега; напредъ! часъ пѫть не е голѣма ...

— Не е голѣма работа! а тейко! ... лисавета съ негодованіе; азъ пакъ ... това не е малка работа, особенно въ ... ва время.

— Какъ въ такова время! извы... нипътъ; слѣнце прекрасно, пѫть су... праханъ, какво искашь още?

Чтението на княжеското посланіе се проводило съ шумны ржкоплесканія.

Негово преосвященство Свято-Сливнскій г-нъ Серафимъ, изпълняющъ се достопохвална ревность една отъ първитѣ и най святытѣ архіерейски длъжности, която е да проповѣдва и распространява словото божіе, съчинилъ и рекълъ една хубава БЕСѢДА *въ-рху православната църква. Ето една часть отъ тази* БЕСѢДА, *която ще се изиде на особна Брошура.*

БЕСѢДА

за превъсходството на Въсточно-Православната Църква надъ другитѣ църкви.

Проповѣдницытѣ, които сж надошли въ народа ни отъ протестанска страна, и сж происхожденіе отъ Лютеранската ересь — раздѣлены самы на многобройны секты, противны една на друга, стателно, гледамъ, да дѣйствуватъ за отдѣлѣнието и на нашій бѣденъ народъ отъ единството на Христовата Църква, като ны раскжсватъ на части съ цѣль да могатъ тіи да ся ползуватъ отъ насъ. ный, разчленены единъ отъ другъ, да изгубимъ не само святата си вѣра, а и народното си имя — *Българинъ*.

Това е противно и на естественный и на Божій законъ. Това сж усилія за задушваніето на религіозното чувство на единъ миренъ и благочестивъ народъ.

Това старателно дѣйствіе на казанытѣ чужды проповѣдницы задава ми причина да поговоря нѣколко думицы въ настоящата си бесѣда за провъсходството на Въсточната църква върху другитѣ,—и за причинытѣ, които безъ друго щжтъ принудятъ всички на свѣтътъ вѣруіжщи, да ся присъединятъ въ една сжща църква, за каквато сж и новизаны въ святата вѣра.

Наистина, цѣльта на Христовото въ міръ дохожданіе, на въплощеніето Му, на сжитіето Му съ человѣцытѣ, на ученіето Му, на страданіята и на смрьтьж Му, не е была друга нѣкоя, а само и само да прогони тьмнотата на заблужденіята, да истреби раздорытѣ и несъгласіята въ Богослуженіето, да искорени многобожіето; и *людіетѣ, сѣдящіи въ тьмнотата, да видятъ свѣтъ великій, и сѣдящитѣ въ страната и сѣнката смьртна, да имъ възсіяе свѣтлина* (Мат. 4. 16); да въдвори, при това, между всички живущи на свѣтътъ миръ, любовь и съгласіе както въ истинното Богослуженіе, така и въ общежитіето: а да бждатъ всичкитѣ вѣруіжщи въ единъ духъ Христовъ, всичкитѣ да бждатъ членове на едното тѣло и на едината глава — Христа, всичкытѣ да съставляватъ една (само) свята църква, и по такъвъ начинъ да могатъ да ся въспользуватъ съ Благодатьта Божія и съ Искупленіето Іисусъ Христово.

Така, по възнесеніето Христово на небото, и Неговитѣ преемници — Святытѣ Апостолы — тщателно сж ся трудили за тоя духовенъ миръ между вѣруіжщитѣ, и за единството на святата църква. Божественный апостолъ Павелъ, догато ся извѣстилъ че между Коринтянытѣ ся породили распри и несъгласіе, писалъ имъ така: *«моля вы братія, въ имѧто на Господа Нашего Іисуса Христа, да говорите всички едно: и да не бываетъ по между васъ раздоры, но да бждете (всички) съединены въ едно мнѣніе и въ една мысль. Зачтото чюхъ при. И говорѣ тоса, зачтото (сирѣчь) нѣкои отъ васъ говорятъ: азъ съмь Павловъ, азъ съмь Аполосовъ, азъ съмь Кифинъ, а азъ Христовъ. Да ли ся е раздѣлилъ Христосъ? Да ли ся е Павелъ распелъ за васъ? или въ Павловото имя ся крестихте?»* (1 Кор. 1 10 — 13). Слѣдователно, съ тія думы (разумѣва ся) Св. Павелъ казва на Коринтянытѣ: зачто да имате такава привязанность къмъ учителитѣ, която (привязанность) произвожда раздоры? и защо да правите раздѣлѣніе въ вѣрата? И когато Павелъ така строго запрещава раздѣлѣніето на Коринтянытѣ, и привязанностьта имъ ту къмъ тогова, ту къмъ оногова отъ учителитѣ имъ, които никакъ не сж были противны въ ученіето Христово: то колко повече е за осжжденіе нынѣшното раздѣлѣніе на христіянството въ различны църкви? И колко повече е за осжжденіе на нынѣшнето время привязанностьта на нѣкои наши братія — Българи — къмъ протестанското богослуженіе, на което *уставътъ* е изработенъ отъ единъ человѣкъ, който не е былъ самото съвършенство, и е былъ погрѣшимъ.—И таква привязанность, думамъ, чтото и тіи сами нападатъ и опорочватъ всичко установено въ святата църква, безъ да разглѣдатъ наздраво че то е истинното, а не онова въ протестанското богослуженіе, което е посочилъ единъ человѣкъ подлежащъ на страсти и на слабости.

И ако бы былъ на сегашнето время онзи ревностенъ Апостолъ Павелъ, да глѣда едного че казва: азъ съмь Папинъ: другиго — азъ съмь Лютеровъ: на друго мѣсто — азъ съмь Калвиновъ: и изъ народа ни — други: азъ съмь протестантъ и прочая, и всички тіи да ся мыслятъ че сж христіяне, а да не сж съгласны въ науката Христова, и всякій да присвоява отдѣлна църква и отдѣлно ученіе, какво бы казалъ святый Павелъ за сегашнытѣ вѣруіжщы? — Той не бы казалъ само: «моли вы братія, . . » нъ съ сльзы бы прибавилъ и това: «заклинаю вы, братія, въ имѧто Господне, оставете таковото раздѣлѣніе — единъ да ся казва такъвъ, а другъ — онакъвъ: Христосъ не ся е раздѣлилъ на части: той е единъ и сжщій, и църквата Му е една: и въ неіж призывава всичкы вѣруіжщы, да бждатъ *«всичкы едно тѣло, единъ духъ, както сты и повикаты* въ една надѣжда: единъ е Богъ и Отецъ на всичкытѣ, който е надъ всичкытѣ, и по между всичкитѣ, и во всичкитѣ насъ.» (Ефес. 4. 4 — 6).

А понеже всички вѣруіжщи сж длъжны (по воліжтж на Спасителя) да бждатъ едно тѣло, то и всичкы сж длъжны да съставляватъ една църква, и съ едны уста да прославляватъ Бога чрезъ единаково Богослуженіе.

Нъ, като сж раздѣлѣны сега вѣруіжщитѣ на много църкви, една на друга противны, глѣдаіжще ся по между си не като единовѣрны братія — христіяне, а като вѣрны непріятели, пыта ся: ако единъ день тіи просвѣтены отъ Духа Святаго, познаіжтъ неизбѣжната нужда за присъединеніе на всички въ една църква, та, както въ общежитіето, така и въ Богослуженіето да бждатъ съгласны, за да ся ползуватъ (както горѣ ся каза) отъ Благодатьтж Божія и Искупленіето Іисусъ Христово, то коя ли църква трѣба да предпочтатъ въ такъвъ случай? къмъ коя да ся отправятъ? къмъ коя именно длъжятъ да ся присъединятъ? Безъ съмнѣніе къмъ тая, която е най стара отъ всички други, и която непосредственно произходи отъ Святытѣ Апостолы и всежатъ да ся присъединятъ, отъ която сж ся и отцѣпили. Църковната Исторія ни показва ясно, чи както Арменската, така и всички Западны църкви сж клончета, отчекнаты, а ни една отъ нихъ не може да ся назове стебло съ корени нъровобытны.

Нъ азъ не щж да говоря сега за Лютеранската, за калвинската, и за другитѣ протестански секты: зачтото тіи отъ скоро время сж ся отцѣпили отъ Папската: а и самата Папска, като стара Западна, не е сама по себе стебло нъ и тя е така отцѣпена отъ корень — Въсточно-Православната.

Всички тіи сж ся уклонили отъ Въстокъ къмъ Западъ, отъ свѣтлината къмъ тьмнотата на нѣкои заблужденія: и всичкитѣ ся считатъ вѣтвы (клонове) отпадни отъ староуважаемото стебло. А че тіи не сж началны, нъ произшедни, това и на самытѣ тѣхъ може да ся докаже отъ приписанытѣ имъ имена на нѣкои человѣцы, които сж имъ ставали уста, да ги подновяватъ: както напримѣръ Папската църква на папытѣ, Лютеранската на Лютера, Калвинската на Калвина, и происходящитѣ отъ нихъ други на колкото ереси сж раздѣлены приписватъ ся на ересеначалницытѣ имъ.

Но всичко това, което происходи отъ человѣческо установленіе, неостава безпогрѣшно. Людіетѣ, когато започажтъ сами нѣчто да основаватъ, обычатъ основаніето имъ да ся отличава отъ общото, и за това тѣ сѐ сж наклонны да промѣнятъ нѣщичко, или да извадатъ или да прибавятъ. Точно тжй е станжло и въ църквитѣ. *(Слѣдва).*

ВЖТРѢШНИ НОВИНЫ.

ГЛАДЪ-ТЪ и МОРЪ-ТЪ
въ добытъкъ-тъ.

Жално е гдѣто имамы да говоримъ за едно друго народно злощастіе, което доде да налѣти на Турція тъкмо тогава, когато гладътъ въ мала Азія причинява еще доста затрудненія на правителството. Думата ни е за епизоотіята, която опустушава цѣлата страна, и която, споредъ размѣрытѣ, които зима, може да ся нарече народно злощастіе. Като почнувамы да ся занемемъ съ този въпросъ, намъ е пріятно да кажемъ, споредъ свидѣтелството на агентытѣ отъ комитетътъ на чуждыгѣ помощи, чи мѣркитѣ, земы отъ правителството за да облеснятъ жертвытѣ на гладътъ въ Мала Азія, почнуватъ да приносятъ дѣйствителенъ плодъ, и при всичко чи ся туриха малко късно въ дѣйстіе, тѣ не были безполезны на онія, които бѣха най много пострадали отъ гладътъ. Колкото ся касае до моръть въ добытакътъ, до тъй наричаната епизоотія, която отъ нѣколко время насамъ коси добытакътъ, това е една злочестина, за която правителството не може да е отговорно ни направо ни косвенно. Тази злочестина предизвыква симпатіи както къмъ онія, които страдатъ направо, така и къмъ самото правителство, на което тя може да развали всичкитѣ економически смѣтки.

Това злощастіе видися да е налѣтело на всичкитѣ страны на Турція. То ся бѣлѣжи въ Багдадъ и въ Трепизондъ, двѣтѣ крайни точки, къмъ сѣверъ и къмъ югъ, на въсточнытѣ границы на имперіята. То направи ужасны опустошенія въ Смирненската область както и въ Дарданелытѣ. Малката шарка владѣе между овцытѣ, както между рогатытѣ животны владѣе единъ видъ охтика. Това поне показватъ оффиціалнытѣ документы. Частны писма отъ Дарданелытѣ казватъ чи най малко злополучнытѣ изгубили 50 % върхъ добытакътъ си, и чи на повечето едвамъ останжли пять на сто. Нѣкой си посѣти намѣри хиляды кости овчи, които побѣляватъ тази поляна. Отъ Смирна извѣщаватъ съвършенното разореніе на многочисленны стада. Единъ овчаръ полудѣлъ слѣдъ като изгубилъ всичкото си стадо. Този злощастникъ ходилъ на пасбището, съ джобове пълны съ бѣлы камъне, които мыслилъ въ лудостьта си чи тѣ сж овцытѣ, които притежаваше преди нѣколко седмицы, и които му были единственното богатство.

Новинытѣ отъ европейска Турція не сж по малко пасъкрбителны. Отъ Едрене извѣщаватъ чи 30 на сто отъ рогатытѣ животны и отъ коньетѣ погинжли, а овцѣтѣ измрели еще въ по голѣмо число. Въ Македонія не липсуватъ само пасбищата, но еще и храна за самитѣ жители. Но, споредъ най достовѣрнытѣ допошенія, може человѣкъ да заключи чи, колкото ся касае до хлѣбътъ, гладътъ е само привременеинъ, зачтото видися чи земледѣлческитѣ работы, въ Драмската область, сж почнжли сега при условія извънредно благопріятны и чи пространството на посѣянныте земли надмицува среднето число. Новинытѣ отъ Гелиболъ сж пакетина непріятны. Моръ владѣе и тамъ между рогатыйтъ добытакъ. Болестьта има характеръ на тифосъ. За конетѣ, болѣстьта докача най напредъ грѣбникътъ и ся развива съ чудна бързина. Въ Еносъ, въ Добруджа ся забѣлѣжватъ сжщитѣ жалостны явленія. Отъ всичко това става явно чи на всякадѣ въ държавата, добытакътъ е сполѣтенъ отъ едно злощастіе, на което естинытѣ ще подѣйствуватъ значително върхъ економическитѣ условія на мѣстото въобще.

Тѣзи жалостны явленія нѣматъ нужда отъ голѣмы разисканія. Най добрыйтъ съвѣтъ, който быхмы могли да дадемъ на правителството, то е да ся исповѣда това злощастіе и да ся земе предъ видъ. Истина е чи по пріятно бы было да ся извѣсти общо нѣкое благоденствіе отъ колкото такава една злочестина. Но, подъ точка зрѣнія на финанцінтѣ, ужасытѣ отъ едно необходимо злощастіе не сж голѣмы. Финанціалната опасность, която навличатъ тѣ, лежи въ притворството. Тѣзи злощастія не сж постоянны и, ако ся исповѣдатъ съ всичката искренность, тѣ вдъхватъ нѣкоя симпатія, която помага на правителството да отблъсне гибелнытѣ послѣдствія. Ако напротивъ, ся крыятъ, тѣ зиматъ съвсѣмъ другъ характеръ, и ставатъ предметъ на укоры, или поне ще ся осжди притворството, посредствомъ което ще ся скрыятъ тѣ за время отъ онѣзи, които иматъ право да знаятъ истината. Вратата на монетното тържище могатъ да ся затворятъ при позивътъ на едно безредно и лошо правителство; но тѣ не ще останатъ затворены предъ едно правителство, което, когато почне да прави енергически и похвалны старанія за да тури на редъ работытѣ си, гледа старанія та си да ся спиратъ отъ злощастія, които не е могло нито да предвиди нито предземне. (Левантъ Хералдъ).

—

Пишатъ на Дунавъ:

Азъ ще ви опиша нѣкои отъ тукашни-тѣ наскърбителни случки, които сж предмѣтъ на дневнитѣ разговори.

Отъ двадесеть и вторый прѣминалаго Януарія до днесь, спр. отъ 50 дни насамъ, по цѣлыя Софійски санджакъ валяжж снѣгове, и всѣки остана тамъ гдѣто ся намѣри, а по планинскитѣ села, понеже неможе да ся отиде нито пакъ е дошелъ нѣкой отъ тамъ, не ся знае въ какво състояніе ся намѣрватъ жителитѣ въ тія села.

Тази лютость на зимжтж и нѣманието на овеса, понеже причиняхж моръть по животнитѣ, жителитѣ сж смаяни и незнаятъ какво да правятъ. За да не изгубятъ животнитѣ прѣдъ очитѣ си, тіи даватъ каквото имжтъ на ржцѣ и продаватъ каквото имжтъ по дѣцата си, а защото не можатъ да прѣдпазятъ вѣтхата слама и сѣно, които приготвятъ съ толкова си мжчнотіи, закарватъ животнитѣ си на мѣстото гдѣто ся намиратъ сламата и сѣното, безъ да гледатъ онія, които умиратъ останалитѣ, увисватъ си главитѣ на долу и ся завръщатъ отчаяни въ кжщитѣ си, безъ да иматъ на ржка нѣщо отъ онзи капиталъ, съ когото сж прѣхранявали кжщитѣ си отъ толкова си години насамъ. Оставенитѣ по тоя начинъ животни са прѣхранватъ за малко врѣме съ сѣното и сламжтж, а отслѣ като захванатъ да раждатъ, умиратъ и майкытѣ и малкытѣ. Въистина ако ся намираше слама или сѣно, нѣмаше да ся гледа на цѣнжтж имъ и всѣкы единъ щеше да намѣри срѣдство да си вземе съ пари. Не само селкытѣ нъ даже и градскытѣ жители непразднихж мнидеритѣ и възглавницитѣ си, които сж съ слама, сѣно и пиваръ, само и само да прѣхранятъ още за нѣколко врѣме добитъка си.

Които селяни докаратъ на пазаръ дърва и кюмюръ, на да си купятъ само храни за кжщитѣ, като продадатъ товаритѣ си, продаватъ колата заедно съ воловетѣ си съ каквато цѣна намѣрятъ, за да не видятъ като умиратъ воловетѣ имъ, и ся завръщатъ въ селата си безъ коля и безъ волове.

По слѣдствіе на тія умиранія търсеніето по тыя страни на агненкото мѣсо тази година ще прилича като да дири человѣкъ дондурма въ Арабійската пустиня.

Всеблагій Богъ дано даде добри сетнини

Софія 13 Марта 1875.

ДОПИСКИ НА «ВѢКЪ».

ЕСКИ-ЗААРА 10 Мартъ. — Г-въ Найденовъ че е зелъ своя вѣстникъ за орждіе да служи на своитѣ страсти, това го потвърждава и послѣдніятъ 31-ый брой на този листъ, въ който е обнародвалъ іоще единъ насквилъ отъ Конкилевъ и С-іе. За да ся увѣрите въ това, ако щете, дайте на Найденова отъ когото вагабонтина и да бжде написанъ нѣкой насквилъ, стига да е отъ качество на вкусътъ му, и ще видите че той и него ще лепне въ своя «Напрѣдъкъ». Той пакъ повтаря да казва, че при почтенытѣ идописы на Конкиловцы, подписытѣ на цяла градска община, на цяло уч. Настоятелство и на цялъ пансіонъ ученицы не 107, а и 1,007 да бждатъ, за него сж вищо. Браво Найденовъ! ето това ще рече почтенъ и безпристрастенъ редакторъ и народенъ публицистъ!! Отъ ината си Найденовъ за да постави прѣдъ народа както себе си тъй и съдружието на Конкиловцы по горѣ отъ Община, уч. Настоятелство и учители, не ся подвоуми най послѣ да земе въ своя вѣстникъ и честното име на единственната между народа ни учителка, Г-жа Анастасія, отъ ученицытѣ на която цѣлого ни отечество днесь са радува съ повече отъ 50 учителки, и на която днесь за днесь имамы повѣрены дъщеритѣ си, освѣнъ Габровки, и отъ вжнъ около 50-60 на брой за да ги образува и въспитава. Слѣдователно, Найденовъ колко капка въ морето ако да бѣше малъ съвѣстенъ патріотизмъ, то бы помыслилъ какво е было Габрово прѣди нейното отиваніе (както и на г-да учителитѣ) тамо, и какво е днесь, и бы пощадилъ нѣжната и невинна честь на една толкозъ благородна душа, понеже най сетнѣ тя — Учителката, нито е была нито ще бжде натурница на Габрово за да иска конкилевото съдружіе отстраненото й отъ тамо, а е была, петь години става, задържана отъ горещото желаніе на цялото Габровско населеніе, а не отъ Конкилевцы.

Единъ отъ жителитѣ на съсѣднитѣ Габровски градове, и родитель на една отъ ученичкитѣ въ Габровскій Пансіонъ.

—

Отъ много врѣме ся являватъ оплакванія отъ жителитѣ на село Белина, свищовско окржжіе, срещо инородницитѣ имъ и иноязычны католически священицы. Освѣнъ въ печатьта, тѣзи оплакванія сж дохождали и до надлѣжнытѣ мѣстны власти. Намъ ся испратихха за обнародваніе два документа по тази работа, които ще видятъ читателитѣ по долу.

Въобще е извѣстно, че католическото духовенство въ нѣкои мѣста е възбудило противъ себе разны оплакванія отъ пасомытѣ си. Така уніятытѣ въ западна Россія, заедно съ еднородното си духовенство, като

— Тъкмо това е ужасно за мене, я? виждъ косата ми, какъ е като посивѣла отъ прахъ-а, а лицето ми какъ е почти почерняло.

— А! а, а, Госпожице Парижко, ты ще привикнешь; до като станешъ черникава като майка ти, ты ще походишь на слъцето нѣколко часове нѣть.

— Марія, която ся готвеше да земе старата на дъщеря си, съ жалость съглѣда прѣдителнытѣ погледъ, съ който я погледна. Сърдцето на горката майка бликна, думитѣ й ся спрѣха на устнитѣ й, и радостьта й бѣше вече исчерпена, когато влѣзохж въ чифлицътъ.

— Жанетъ ги чякаше тамо; тя не смѣя да ходе съ леля си заедно, а прибрьза да сложи приготвената отъ добрата майка закуска.

Елисавета, като влѣзе въ кжщи, съ удоволствіе забѣлѣжи трапезата пълна съ смѣтана, ягоди, масло, откракъ, и съ нѣкои сладки нѣща. Всичко това я развесели изново: тя побрьза да си свали капелото, да обрьсне прѣната си и хубава коса, и да сѣдне между баща си и майка си. Тогава Жанетъ, като виждаше че никой ся не обрьща да іж погледне, приближи ся свѣнливо до леля си, и й каза съ гласъ тихъ и трепещущъ.

— Любезна ми лельо, мигаръ братовчетката ти не мя познава вече?

— А! сирото чадо, извыка Марія, азъ съмъ толкосъ слисана, толко развълнувала чтото нито помыслихъ за тебе до сега. Елисавето, цѣлуни братовчетката си; тя е Жанетъ, дъщерята на леляти Дюпюй, тя е по высока отъ тебъ при всичко че сте врьстници. Дщерко, братовчедката ти Жанетъ е примѣръ на добро момиче по тази страна; ты може да си по-учена отъ нея, нъ азъ ти молитствовамъ да й приликнешь напълно по мждростьта и добродѣтельта й.

Елисавета, при тѣзи думы, хвърли единъ погледъ полузаемѣнъ и полупрезрителенъ, върхъ тазь, на която ся правяха тѣзи хвалбы и й даде съ студенина страпытѣ си да ги цѣлуне: младата селянка стисна съ искренна любовь братовчетка си въ обятіята си и я покры съ цѣлувки. Жанетъ сѣдна съ родинитѣ си на трапезата и закуската започна.

Елисавета, между тѣмъ, расказа на майка си всичкитѣ си успѣхи въ пансіонътъ, наградитѣ, които получила за исторіята, за геометріята, граматиката и музиката; и слѣдъ това тя изрече дълги стихове.

— О! колко хубаво ги изрича, извика баща й смаянъ отъ въсхищеніе, каква память! Е! жено, ный никога до сега не бѣхмы чули такива хубавы нѣща.

— О! пріятелю мой, каза Марія съ неодобрителенъ гласъ, азъ изъ устъ знамъ Евангелието цѣло както въ сжщій день на мосто причащеніе и ако пыташь менъ, Елисавета много по голѣма радость щеше ми причини, ака ми расказваше нѣкоя старица отъ нѣкое Евангеліе, отъ колкото всичкитѣ тѣзи многоглаголнія, които изрече преди малко. Елисавето, дщерко моя, раскажи утрешното евангеліе за Недесятницата: *«Любій мя, слово мое сохранитъ. . . .»*

Знаешь. . . .

— Азъ ли, мамо! отговори Елисавета презрително, не знамъ нищо азъ отъ тія работы: азъ имахъ много по важни нѣща да ся уча.

— По важни нѣща да ся учишь? . . . . каза майка й, и вдигна очи къмъ небото.

— А ты Жанетъ? каза Дюранъ на племенницата си.

— О! Азъ го зная, вуйчо, каза момичето съ розовата червенина на срамътъ; днесь рано го приговорихъ, за да го кажа утре въ класътъ на катихизисътъ.

— Какъ! на катихизисътъ! пое Елисавета, че нѣмà не си извьршила еще пьрвото си причащеніе (което, споредъ католицытѣ, съставлява важна епоха въ животътъ на христіянинътъ и става, когато той излиза вече отъ дѣтинскійтъ възрасть. П.)

— Да, причастила съмь ся преди двѣ години; но това не мя възбраня да ходя всяка недѣля да слушамъ катихизисътъ, и да приговарямь Евангеліята за да ги не забравя никога, защото, споредъ священникътъ, «Евангеліето е книгата на утѣшеніето и на животътъ, и който ся обхожда по Евангелскитѣ наставленія той нѣма да ся раскайва никога за дѣлата, които врьши.»

Марія цѣлуна на чѣлото Жанета, а Іосифъ не дързна да погледне жена си, той почна да съглежда че въспитаніето на дъщеря му бѣше новечѣ бляскаво отъ колкото нравственно.

— За добра честь, помысли той, тя е еще доста млада: примѣрътъ на майка й и поучителнытѣ уроцы на дѣда попа ще допълнятъ онова което й липсува.

— Какво казвашь, Елисавето, пое по высоко, за да промѣни разговоръ, искашь ли да излѣзимъ на расходъ низъ село, или си уморена?

— Да, да, да излѣземъ тате, каза Елисавета. И тя си тури лѣнивичко капелото си. Тя бы желала по добрѣ да си отпочине, нъ мысьльта че ще остане сама самичка съ майка си, й причиняваше страхъ. Тя скоро разумѣ че правытѣ на майка й бѣха строги, и че бляскавы познанія нѣмаше да я смаятъ. Така излѣзоха и читворицата: Марія ся облягаше върхъ лѣвата ржка на мжжътъ си, а двѣтѣ братовчедки вьрвѣха заедно напредъ.

Чудна противоположность прѣдставляваха двѣтѣ тѣзи млады съвръстны дѣвойки, съ една семействена прилика на чьртытѣ: въ всичко друго ся забѣлѣжваше голѣма разлика; тя произхождаше отъ въспитаніе.

Жанетъ, много по высока отъ братовчетката си, ся виждаше обаче много по млада; съ простата си дрешка, съ косата си рокля, и съ малката си тракалиста забратка, Жанетъ сякашь че бѣше нѣкои голѣма мома; а Елисавета, напротивъ, съ прекрасна дрешка, съ ржкавицытѣ си, съ омбрелката си, и съ спуснатата си кждрава коса (по Англичанска мода), която обсаждаше лицето й, ся показваше вече една млада дѣвойка. Сжщата разлика ся забѣлѣжваше и въ израженіето на лицата имъ.

Лицето на Жанета бѣше възчерно, но румено: живытѣ й и свѣтлы очи не ся навождаха, когато й говореше нѣкой. Научена да ся не втелява ни най малко и естественно добродушна, тя оставяше да виждне человѣка въ дълбочинитѣ на душата й. Тя бѣше скромна, а не боязлива; боязливостьта, сестра на честолюбіето, е чадо на голѣмытѣ градове. Въ селата не іж познаватъ. Елисавета въ пансіона бѣше придобыла единъ навыкъ, или по добрѣ да кажа, единъ порокъ на всичкитѣ пансіонерки: тя гледаше се на долу; когато говореше, съ единъ скрышенъ отъ страна погледъ тя трьсяше да види, какво впѣчатленіе ще произведе разговорътъ й. Тя ся зачервеняваше предварително, не за похвалата, която можеше да й стане, но отъ страхъ да не бы да не іж похвалятъ. Жанетъ, напоена, въ нѣжнийтъ още възрастъ, отъ думытѣ на спасительтъ: «Чада мои, любите другъ друга.» и пр. бѣше придобыла една добрина за всички и за всичко: расположена всякога да мысли добрѣ за всякого, тя бѣше готова да прави добро на всякого: и за да кажемъ истината, това расположеніе къмъ милостьта и любовьта къмъ ближнія й, бѣше чувство, което лесно бѣше придобыла тя; защото тя бѣше окржжена почти само отъ сродницы и отъ пріятели: фамиліята й не бѣше толкосъ богата за да възбуди завистьта, но тя бѣше честна, та за това и уважаема отъ всички.

Елисавета, напротивъ, бѣше недовѣрчива; всякога предопазлива къмъ онія, съ които живѣеше, всякога въ бранително положеніе, защото мысленіе че все ще нападнатъ върху й, тя всякога ся обладаваше отъ чувството на зломысліето за всички онія, които виждаше за прьвъ пѣть.

(Слѣдува)

ся отказаха отъ католицизмѫтъ и ся присъединиха на православната Цркква; така и тукашнитѣ арменокатолицы, принудены отъ подобны посягателства, и за да завардатъ неотъемлемытѣ си църковны правдины, влѣзоха въ борба, която доведе фактическото имъ отдѣленіе отъ Римъ.

Ные не знаемъ, какво мыслятъ да правятъ жителитѣ отъ село Бѣлина, ако оплакуваніята имъ ся неудовлетворатъ. Желателно бы было обаче да ся земеше въ вниманіе, отъ когото трѣба, това что е справедливо въ оплакваніята имъ.

Ето тѣзи документы:

—

РИМОКАТОЛИЧЕСКІЙ СЪБОРЪ

ВЪ СѢЛО БѢЛИНА, ВЪ НИКПОЛСКѪТѪ ЕПАРХІЯ, ВЪ СВИЩОВСКО ОКРУЖІЕ.

ДНЕВНИКЪ I.

Днесъ на 15 Ноемврій 1875 год. долоподни санитѣ Римокатолицы отъ сѣло Бѣлина ся събрахме и единогласно рѣшихме слѣдующитѣ:

1. Сегашнитѣ домини (попове) да ся замѣстятъ и да ни ся испроводѭтъ такива, които познаватъ точно чистѫтѫ вѣрѫ на нашій спаситель Іисуса Христа и да сѫ Турски подданници, тъй също и да познаватъ языкътъ ни; въ противенъ случай баремъ главатаря епископа да е Турски подданникъ.
2. Мнимитѣ калугери да ся изженѫтъ, а които вече това таинство не пріематъ да идѫтъ въ манастирътъ и никога вече да не ставатъ за напредъ такива въ селото ни.
3. Моми и млади жени никога да ся не пріематъ отъ свѣщенника въ къщата му и всѣкуга да исповѣда въ черкова въ исповедалницытѣ.
4. Отъ сѣга нататъкъ да ся не дава вече на свѣщенника дѣсятъкъ, но да ся опредѣли една заплата за подържанието на епархіята споредъ долоизложеный конвенціонъ.
5. Свѣщеника не трѣба да ся намѣсва въ нашитѣ домашни дѣла, но да ся ограничи само съ своіѭтѫ черкова.
6. До днесъ прокълненитѣ человѣци, които сѫ погрѣбени отъ вънъ гробищата, да ся изровѭтъ и кокалитѣ имъ отъ ново да ся погребатъ.
7. Черковнитѣ имоты движимы и недвижимы да бѫдѫтъ подъ управленіето на черковнитѣ епитропи, тѣ ся упълномощаватъ да събирѫтъ черковнія доходъ и ся задлъжаватъ да водіѭтъ точнѫ смѣтка:
8. Черковнитѣ епитропи ще ся избирѫтъ по вишегласіе.
9. Отъ черковнія доходъ ще ся поддържа черковата и училището.
10. Свѣщеника ще зема споредъ долуизложенѫтѫ тарифа и литургіитѣ (миси), които ще ся казватъ, трѣбва да ся обнародватъ въ черковата.
11. Вощеницитѣ, които горѫтъ на гробищата, тѣ принадлѣжѭтъ накъ на оногова, който е далъ да ся казва литургіята.
12. Свѣщеника никога да нѣма право да наказва своеволно.
13. Дружеството на мъртвитѣ ся счита за уничтожено
14. Черковнія слуга ще ся плаща отъ черковнѫтѫ касса и ще бѫде подъ управленіето на черковнитѣ касси.
15. Черковнитѣ епитропи ся задлъжаватъ всякога тремѣсечна смѣтка да правіѭтъ съ свѣщеника за доходътъ на школѫтѫ.
16. За вѣщанитѣ литургіи ще ся плащатъ отъ черковнѫтѫ кассѫ.
17. За Ивановденъ черковнитѣ епитропи ще съдружѭтъ свѣщеника, а подарокитѣ ще ся дѣлѭтъ на 1]2 часть и за черковнѫтѫ касса.

Настоящитѣ членовѣ единогласно ся удобрихѫ въ двешното ни събраніе.

Бѣлина, 15 Ноемврій 1874.

ДНЕВНИКЪ II.

На днешното заседаніе опредѣлихме самоволно годишнѫтѫ платѫ за поддържаніе на парохіята на слѣдующитѣ:

1. Годишна плата въ пари: 3000. и ще ся плаща всѣки 4 мѣсеци.
2. « « жито за хлѣбъ причащеніе 6 кила всяко по 12 крини.
3. » » ѣчмикъ 4 кила.
4. » » кукурузъ 3. кила.
5. » » соль 2 кантаря.
6. » » свѣщи 15 оки.
7. » » масло 24 оки.
8. » » сирене 40 оки.
9. » » дърва колкото е потребно за 3 огневи.
10. » » вино 100 ведра, и вѣдро 10 оки, отъ това вино ще ся употреблява и за въ черковна потреба.

Бѣлина, 17 Ноемврій 1874.

ДНЕВНИКЪ III.

Въ днешното заседаніе опредѣлихме платата за свѣщеницити като свѣщенодействуватъ и рѣшихме по слѣдующій начинъ:

ТАРИФА.	Свѣщеника ще зема.		Въ черковн. касса ще влизатъ.
1. За завѣщаніе литург.	15 гр.	10	5
2. » обикновено реквіетъ, литургія за мъртвитѣ	10-20	7	3-20
3. Литург. за здравіе	15	10	5
4. Малка литург. (миса) за здравіе	4	2-30	1-10
5. За погребеніе голѣмо съ опѣл.	10-20	7	3-20
6. » » безъ опѣло	6	4	2
7. » » малко	4	2-30	1-10
8. » » вѣнчаваніе	21	14	7
9. За вѣнчаваніе вдовица	10-20		
10. За кръщеніе	4	2-30	1-10

Бѣлина, 20 Ноемврій 1874.

—

До Негово Височество Австроунгарскій посланникъ въ Цариградъ.

Ный долоподписанитѣ селени изъ село Бѣлина римокатолици отъ Свищовското окржѫжіе, нѣколко пѫти давахме прошеніе на г-нъ, Австро Маджарскій генералъ консулъ г-нъ Монлонга, молихме го да ни избави отъ злоупотребленіето на Римокатолическитѣ попове, споредъ тука, които не проумѣватъ языкътъ и ни правіѭтъ разни пакости. Ный неможимъ вече да търпимъ потиканіето, свѣтотатството и свирепството на нашитѣ вѣроломни домини; въ черква ходимъ, но нищо друго нечуваме освѣнъ афоризми и написаната анатеми че ся чете, която е отъ Папата и владиката, вмѣсто Божіе слово, чуваме разни псувни и прочее. Колкото данокъ даваме на Царщинѫтѫ, два пѫти толкова трѣбва и ни задлъжаватъ да даваме и на разкошнитѣ домини. Безаконіето на вѣроломнитѣ домини е достигнало да най висока степень, цѣли семейства ся прокълнаватъ, мъртвите имъ ся погребватъ безъ опѣло и отъ вънъ гробищата а на дѣцата ни не позволяватъ да ся учѭтъ, а на онія които не сѫ прокълнати и немогѫтъ да исплатѫтъ наложенія отъ домынытѣ данокъ, мъртвитѣ имъ ся незараватъ дору не платятъ опредѣленѫтѫ отъ тѣхъ сумѫ.

Само въ селата ни има 40—50 момци, които живѣіѭтъ въ иргенство, тѣ нема за куго да ся оженѫтъ, прокълнаватъ оногова, които иска да ся ужени за православна жена измѣжду това живѣіѭтъ подъ име Калугерици до 36 отъ най хубавитѣ и най снажнитѣ момичета около домина, които би били най добри майки и, които сѫ най достойни да служѭтъ за умножаваніето и за обогатяваніето на народа и на Царя.

Такива трѣбва да живѣіѭтъ въ пустиня или въ нѣкой монастирь а не както нашитѣ калугерици, които живѣіѭтъ мѣжду мирянети и доминитѣ и иматъ съ тѣхъ разны свръски, това е причина на раздоритѣ кои ся появили въ Павликянскитѣ сѣла, не само въ Българія, но и въ Тракія и Македонія. Въ последно време главната калугерица пристава на елно момче и като сѣдява въ къщата му три дни, дохожда домина и ѭ раздумва и тя искала да ся върне при баща си била открадната и на сила поразена. Домина завожда заптието на черкова, нахранваго, напиваго добрѣ и въ ръкѫ му дава двѣ бѣли меджидіета и отъ тамъ сетива право въ къщата на момчето. Двама млади мъжіе ся исправили предъ вратата и ся противили да предадѫтъ малугерицѫтѫ. Заптието дръпнува нищовътъ слѣдъ като ся расърдило и подбудено отъ домникътъ да употреби сила и наранява единого въ кракътъ, а доугіятъ зле нарѣзнва съ ножа по главата и така работата отиде до Вали паша.

Сѣга ній, като искахме или да ся уженѫтъ, или да ся проводіѭтъ въ монастирь, като искахме да си намали опредѣленія за раскошство данокъ и да ни ся провръдіѭтъ Римокатолически свѣщеници и да сѫ турски подданници, сѫщо да познаватъ языкътъ ни и независими отъ Букорешкія епископъ, тѣ начели да измислюватъ други средства, имено клевети предъ Правителството че сме били немирници и бунтовници, че други европейски сили ни подбуждаватъ на това, но Правителството разглѣда и разпита работѫтѫ, увѣри ся какъ че ній не сме бунтовници, нито подбудени, но желаніето е свѣто и справедливо.

При всичко това Австроунгарскыйтъ генералъ консулъ ни остава безъ отговоръ до сега, за това взимаме смѣлость за да подействуваме да ни ся непроводіѭтъ въ селото Българскі Римокатолически попове. Турски подданници и независими отъ Букорешкія епископъ и така сѫщо да ся отървемъ отъ грабителството на тія езуити.

Оставаме съ най голѣмо почитаніе и сме покорни:

Бѣлина, 11 Януарій 1875.

Схизмата: отъ Момосъ. II.

«Послѣдователитѣ на схизмата и на кеайнитѣ мѣрки, называемытѣ горещи патріоты, иматъ нѣщо неистълкуемо въ идентѣ и въ претенціитѣ си: отъ една страна прехваляватъ цивилизаторскійтъ еллинскій духъ, стремленіето на еллинската наука къмъ космополитизмътъ, а отъ друга, тѣ искатъ да отнематъ отъ народътъ всяко средство, чрезъ което да може той да дѣйствува върхъ другитѣ.

Тѣ съ гордость проповѣдватъ чи Еллинытѣ сѫ въспитали Българетѣ, сѫ ги научили на вѣрата, сѫ ги докарали въ умственното положеніе, въ което ся намѣрватъ днесъ, въ знаніето на истината и на народныйтъ интересъ, а ги корятъ чи искатъ да ся ползуватъ отъ уроцытѣ си.

Предполага ся чи единъ храненикъ на единъ богатъ иска, щомъ стигне на възрастъ, да ся освободи отъ настоятелството на побащимътъ си, да ся установи въ особно заведеніе подъ сѫщото търговско именованіе и подъ непосредственыйтъ надзоръ на началникътъ на цѣлата кѫща, но, въ сѫщото время, да стори така щото на тържището да минува и собственныйтъ му подписъ. Има ли право побащимътъ да откаже такова нѣщо на храненикътъ си, за който е положилъ толкозъ старанія отъ толкозъ години и е направилъ толкозъ жъртвы? бладодѣяніето, казва едно французско изрѣченіе, задлъжава благодѣтельтъ, спрѣчь благодѣтельтъ длъжніе новы услуги на облагодѣтелствуемыйтъ; това изрѣченіе не е крыво, и самъ опытътъ на свѣтскитѣ работы и гльбокото изученіе на человѣческото сърдце могатъ само да вдѫхнатъ на практическійтъ человѣкъ подобно поведеніе отъ страна на благодѣтельтъ къмъ облагодѣтелствованныйтъ. Чадото порасна и стана мѫжъ по законътъ, то иска да ся освободи, но има, при правото си, и добрата воля еще да иска за това позволеніето на побащимътъ си; то ще ся нареди и безъ неговата воля, но защо работата да не ся свърши пріятелска? Какво ще спечели побащимътъ, като тъпчи толкозъ годишни трудеве и грыжи? И защо иска да има храненикътъ си вѣчно подъ своитѣ заповѣди? Мѫже съ великодушіе и съ благородно сърдце не бываатъ тираны, а онова, което е истина за лицата, то е истина и за народытѣ.

На това великитѣ патріоты възражаватъ чи, понеже панславизмътъ е врагъ на еллинизмътъ, понеже Българетѣ принадлежатъ на славянското племя, понеже българскійтъ въпросъ е подбуденъ отъ панславистытѣ, и понеже Българетѣ като панслависты, съ задня, спречь мысль искатъ да ся освободятъ, за това освобожденіето имъ не ни попося, трѣба, слѣдователно, да ги провъзгласимъ схизматицы; тази длъжность ни ся налага отъ естественното чувство на самосъхраненіето.

Какъ обаче схизмата, спрѣчь осамотеніето на народътъ, отъ една страна, а съединеніето, отъ друга стърна, на всичкитѣ други народы враждебны на нашътъ, може да ни бѫде полезна, това не ни тълкуватъ послѣдователитѣ на схизмата, както го казахмы и въ предидущійтъ си членъ.

Старытѣ Еллины, завоеватели, налагаха на завоеваннытѣ языкътъ и цивилизаціята си; завоеваемы отъ други, даваха законытѣ, художествата и наукитѣ си на своитѣ завоеватели; христіяне, тѣ проповѣдваха вѣрата си на народытѣ; днешнитѣ Еллины, като ся отучиха и отъ самото искуство да ся самоуправляватъ, не имущи нищо, искатъ да загубятъ дори и онѫзи правдина върхъ признателностьта на народытѣ, която съ толкозъ трудове бѣха спечелили бащитѣ имъ като неоцѣнимо наслѣдіе.

— Но схизмата ся провъзгласи веднаждь, възражаватъ пакъ противомыслящитѣ, народътъ не може да потѫпчи своето достолѣпіе и да исповѣда чи той е злѣ сторилъ.

— Ако нѣкога нѣкой постѫпи злѣ, той може всякога да исповѣда истината безъ да ся докачи ни най малко достолѣпіето му или лжечестолюбіето му. Но народътъ не постѫпи никакъ злѣ, защото народътъ не направи самъ нищо; двама трима демагоги и петь шесть распалены главы само направиха демонстраціи за рѣшеніето на нѣкои си іерарсы събравшися и разсѫдивши за благословно да провъзгласятъ схизмата; пріемамы ли чи народътъ ся намѣси въ църковныйтѣ работы? чи, Сѫществува ли една църква независима отъ всически свѣтски възгрѣнія или не? Ако има такава нѣкоя църква, какъ може народътъ да отговаря за дѣлата ѝ? Ако не, защо толкозъ выкове противъ злополучнаго Іалема (редакторътъ на *Ѳраки* Р.), който каза чи вселенскитѣ съборы ся вдѫхваха отъ византійскитѣ императоры? Послѣ, при послѣднето това предположеніе, какъ може да ся оправдае осѫжданіето на племенностьта отъ тази сѫща църква?

Ще ми кажете сега вый чи, колкото църквата и да е независима отъ народътъ, понеже тя е духовно началство на народътъ, интересытѣ на тѣзи двѣ, тъй да кажемъ, тѣла ся свръзватъ толкозъ тѣсно щото нѣма средство да раздѣлимъ, да ги различимъ едно отъ друго.

Отговарямъ.

Имате погрѣшка: църква и народность сѫ духъ и вещество; колкото ся различа духътъ отъ веществото, толкозъ и църквата отъ народътъ. Интересытѣ на църквата не сѫ еднаквы съ интересытѣ на народътъ, защото пьрвата има предъ видъ бѫдѫщійтъ животъ, а вторыйтъ — настоящійтъ животъ, защото на пьрвата не понася да прави разлика на народности — както го казва поне сама — когато вторыйтъ отбѣгва всяко сливаніе съ другитѣ народы отъ страхъ да не загуби своитѣ народны чърты. Ако прочее, църквата има предъ видъ да ны направи да забравимъ народностьта си, да ся слѣемъ съ другитѣ народы, да не правимъ никаква разлика между себе си и тѣхъ, ако тя ни позволява да ся свръзвамы съ другитѣ народы чрезъ бракосъчетанія, то азъ, въ такъвъ случай, не гледамъ другъ по голѣмъ врагъ на народътъ отъ църквата, по голѣмъ панславистъ отъ църквата, и, ако да бѣхъ народъ, азъ быхъ пратилъ поврага онази църква която, подъ предлогъ чи ще мя заведе въ вѣчнытѣ селенія, подкопава основытѣ на народностьта ми, и мя предава, вързанъ отъ рѫцѣ и отъ ноги, на произволътъ на онія, които искатъ да мя подчинятъ въ привременныйтъ този животъ.

Вый гледате, прочее, чи, както и да земете работата, схизмата по никакъвъ начинъ не ся оправдава, и погрѣшката, ако е станѫла погрѣшка, е на събравшитѣ ся іерарсы, а не на народътъ. Или схизмата не трѣбаше да ся провъзгласи, или, и ако ся провъзгласяваше, другояче трѣбаше да ся тури основата, а не върхъ осѫжданіето на началото на племенносьта.

Тѣзи нѣща, ще ми кажете, сѫ богословски работы, и богословцытѣ могѫтъ да ся отговорятъ по хиляды начины за дѣлата си, защото науката имъ е богата. азъ обаче ви ся отговарямъ чи съ богословіето не ся води единъ народъ въ свѣтскитѣ му интересы, и цѣльта ни тука не е да разглѣдамы схизмата подъ църковна точка зрѣнія, но подъ народна, нѣща различны и отстоящи помежду си както небото отъ землята, настоящійтъ свѣтъ отъ бѫдѫщійтъ, духътъ отъ веществото. Друго яче вито самата ни църква има притязанія за непогрѣшимость, а и схизмата не ще да е въ църковната история пьрва, която ще ся уничтожи, защото ся злѣ провъзгласи.

Освѣнъ това, злото не е толкозъ голѣмо щото да не носи въ себе си и лекътъ си. Оросътъ на схизмата остави и врата отворены за уничтоженіето ѝ, понеже той ся уничтожава щомъ пріидатъ въ църквата кающися отстѫпницытѣ Българе іерарсы. Остава само да видимъ дали тѣ ще дойдатъ.

Споредъ насъ, ный мыслимъ чи българскійтъ народъ, уморенъ и той отъ послѣдствія на схизмата и като, слѣдъ распаленіето на уталоженнытѣ вече страсти, ся повърне пакъ безпристрастного разсѫжденіе, той ще размисли чи нито нему понася това отдѣленіе отъ единъ народъ, съ който живѣ толкозъ вѣкове и отъ който е получилъ услуги, а чака еще и други, и чи, ако благодѣяніето задлъжава благодѣтельтъ, не е по малко истина чи и задлъженіето задлъжава облагодѣтелствованныйтъ, и ще накара опредѣленнытѣ, противъ църковнытѣ законы духовны началници да припаднатъ предъ църквата за да ся дигне скандалътъ на схизмата, гибелна и за двѣтѣ страны подъ всяка точка зрѣнія.

Чи е гибелна за Грьцытѣ това ся вече показа; наскоро ще развидимъ колко неполезна е тя и за самитѣ Българе.»

Ный ще чакамы този членъ на «Момосъ». *За сега ще забѣлежимъ само, чи* «Момосъ» *не престая да е горещъ патріотъ, като исказва тъй ясно и тъй смѣло на грьцкитѣ водители горчивы нѣкои истины. Кажи и ты нѣкои истины на нашитѣ водители: тѣхнитѣ орждія ще ся провикнатъ: предателство!*

По поводъ на станѫлитѣ послѣдне разисканія по ексархійскійтъ съвѣтъ, намъ ся достави еще преди двѣ седмицы единъ документъ, издаденъ на 22 декемврій 1860, и подписанъ отъ *Макаріуполскаго Иларіона, прежде велескаго Авксентія*, отъ други членове на духовенството, отъ тогавашнытѣ *народны представители, отъ еснафытѣ, отъ търговското званіе.* Този документъ е протестъ противъ уніята и носи заглавіе *«Папищашка святокрадна измама»*. Почитаемыйтъ сънародникъ, който ни съобщи този негли забравенъ документъ, ни забѣлѣжи чи обнаредваніето му не ще да е неумѣстно въ днешнитѣ обстоятелства, когато, подъ другъ видъ, уніятскитѣ интриги пакъ поч. родникъ повторително ни привлече вниманіето върху присѫтствіето на най горещійтъ проповѣдникъ и защитникъ на уніята въ единъ съвѣтъ, назначенъ да спомогне за укрѣпленіето и окончателното устройство на младата наша православна църква, когато, отъ друга страна, честнытѣ поборницы за чистотата на българската правда, едны странятъ за спокойствіето на съвѣстьта си, други ся оттегляватъ за да не станатъ неволно съюзницы на покровителствованата демагогія, а други сѫ предметъ на грубы нападенія.

По просба на нашътъ почтеннъ, искреннъ и истинно родолюбивъ съотечественникъ, ный, като не намѣрихмы за удобно да обнародвамы всичкійтъ документъ, за който е думата, склонихмы да дадемъ мѣсто въ листътъ си само на слѣдующійтъ параграфъ:

«Постѫпката — пріеманіето на уніята за която упомянува извѣпредніятъ листъ на Латиніѫ, е постѫпка на хора безъ характеръ. И може ли наистина да бѫде друго яче?

Ето главнитѣ лица, които іѫ извѣршихѫ съ свойственнѫтѫ имъ безхарактерность и низость: Пьрвіятъ е извѣстныйтъ предатель Драгинъ Цинковъ, който, като гледа, чи цѣльта която гони наедно съ напищашкитѣ калугери не ще да сѫ достигне, и той ще остане въ вѣчно прѣзрѣніе, гонимъ отъ всѣкиго Българина, гдѣ дасій лъже изрѣче въ мерзскіятъ си листъ за да смути и обезкоражи народътъ дано го потегли нѣкакъ на стѣрнѫтѫ си. Низостьта и развратносьта на този лъжо-българинъ е извѣстна мѣжду нашитѣ сѫотечественници».

Прискърбны може да сѫ за нѣкои си тѣзи непріятны въспоминанія; но, колкото ся касае до днешнійтъ ексархійскій съвѣтникъ, за който става дума въ горнійтъ отлъмъкъ, той, като человѣкъ опытенъ и хладнокръвенъ, нѣма, мыслимъ, никакъ да ся наскърби; напротивъ, той може и признателность да изрази за това ненадѣйно въспоминаніе, защото извѣстнытѣ му подвиги по уніята, отъ която, до колкото поне ный знаемъ, той не ся е отказалъ званично, не веднаждь и дваждь ся были представены като най достовѣрны титлы за препоржката му както предъ народътъ и предъ българското потомство, така и предъ всичкійтъ образованъ свѣтъ.

Защо да ся оплаквамы, защо да ся отчайвамы като имамы такива извѣстны дѣйцы по устройството на младата наша църква? що ни трѣбатъ други нѣкои *педанты* или *джорбаджіи?*.

—

Онія, на които идентѣ сѫ тлѣтворны за всяко учрежденіе, насматъ ся да корагъ другитѣ чч тѣ ужь подкопавали народнытѣ учрежденія! Превъходно средство за да препоржчи человѣкъ себе си, когато нѣма съ какво друго да излѣзе предъ свѣтътъ.

Хромыйтъ, казва знаменитъ единъ писатель, познава, кой ходи право; единъ хромъ умъ обаче, сѫди, чи другитѣ хроматъ. Такъвъ е, види ся, умътъ, който е диктувалъ нѣкои навѣтнически членове въ послѣднитѣ броеве на *Напрѣдъкъ*.

Какво ли ся не казва въ тія членове? Вдѫхнаты отъ груба ярость и невѣжествена злоба тѣзи членове заслужватъ пълно презрѣніе. Лагиката и здравыйтъ разумъ не ся стряскатъ отъ свирѣпото и побѣсняло невѣжество, нито отъ подземни едни кознодѣянія и ябеднически нашѣпнуванія, които нашитѣ противницы сѫ си позволявали да правятъ и правятъ и днесъ противу нашитѣ всенародно извѣстны сѫжденія по народоцърковнытѣ ни работы.

Членътъ ни: «Логиката на Събытіята», види ся, да не може да го превари стомахътъ на тѣзи противницы; тѣ ся силятъ да го критикуватъ, но не сѫ го, види ся, ни прочели съ вниманіе ни разбрали, или пакъ съ свойственната имъ добросовѣстность вадатъ отъ него заключенія, родены само отъ злобнытѣ имъ чувства.

—

Проглушили ся ушитѣ на хората нашитѣ противницы да проповѣдватъ явно и тайно чи съ думытѣ *правилно положеніе* ный емы искали да ся върнемъ на онова положеніе, въ което бѣхмы до богоявленската служба, и да чакамы отъ волята на дѣда Патрика окончателното рѣшеніе за нашата сѫдбина въ църковно отношеніе.

Чудно открытіе! *законъ и правилно положеніе* сѫ смаяли, види ся, до толкозъ тѣзи господа щото да забравятъ дору изначеніето на нѣкои си думы. Понеже тѣ сѫ до толкозъ побърканы, ный ги пращамы до нѣкои окржѫжны ексархійски писма, въ които могатъ ако щѫтъ, да найдатъ освѣтленіе. Тѣзи писма не сѫ писаны, съ цѣль да съсипатъ ексархіята.

—

Напрѣдъкъ пише: «преждытѣ на *Вѣкъ* сѫ за парализиране на Ексархіята». По долу въ сѫщійтъ брой на този вѣстникъ ся срѣща слѣдующето: «Отъ народа не трѣба да ся крые истината: Ексархіята дѣйствително е обиколена отъ различны мѫчнотіи, които правятъ положеніето ѝ неповолно . . . и парализируватъ добрыйтъ вървежъ не само на Ексархіята, а и на патріаршіята».

Каква логика!

Който си позволява да лъже, а е лишенъ отъ памятъ, той самъ пада въ такива смѣшни противорѣчія.

—

Послѣдня депеша отъ Търново извѣщава чи Негово Преосвященство свято-Търновскій г-нъ Иларіонъ, за болѣстьта на когото предидущитѣ извѣстія бѣха доста обизпокоителни отъ оная седмичнытѣ здравието на Търновскійтъ митрополитъ, при всичкитѣ жалости на когото, услугитѣ по дѣлото за придобиваніе на ковнытѣ ни правдины не ся забравятъ никого.

—

Слѣдъ документытѣ, които ся каквы злоупотребленія ся прави гробското братство да свали не Прокопій, обнародва ся днесъ и едно посланіе испратено, на 10 отъ Блаженнѣйшаго г-на Патриарха Братство, въ което посланіе той да избере единъ мѫжъ достоен ри на днешнитѣ обстоятелства, го да остави миренъ и спокоен му годины.

—

Пишіѭтъ изъ Іерусалимъ на 5 — Непріятелитѣ на патріарха истрьпнали да не възлѣзе пакъ лимкійтъ престолъ този достоен рецъ. Тѣ пускатъ хиляды лъжи суватъ даже на Іерусалимскійтъ финъ думы съвършенно невѣрои глашаватъ, че той казалъ на «Азъ ся научихъ, че имате нам берете Блаженнаго Кирила; ся оставите съвѣмъ отъ тази чтото имамъ заповѣдь да прата секого, който ще произнесе имет

Такива сѫ лъжцытѣ и козлетата отъ двѣ годинъ на самъ съсипа лимската Цркква.

—

Икономъ попъ Петръ, който тука прѣди нѣколко дни отъ частны работи ся върна вчера градъ.

Една телеграмма изъ Букурещ Марта извѣстява, че търговски съ Австрія былъ подписанъ.

—

Пишіѭтъ на *Тюрки* отъ «Броятъ чи въ долината на слото на погынѫлыйтъ добытъкъ и отъ студъ надминува *една полловина*.

Извѣстіята изъ другитѣ мѣст ляетъ сѫ сѫщо толкова, ако не чалны.

—

Австрійското параходно Дунавътъ намалило до напол скитѣ за преносяніе на всич за храната на овцѣтѣ, назначе во, гдѣто добытъкътъ страда го по нѣманіе на храна.

—

Въ понедѣлникъ имѣ дипломати щеніе у великійтъ Везиръ, а втор стро-Унгарскійтъ посланникъ Ал пашъ присѫтствувалъ.

ТЪРГОВІЯ.

ГАЛАТА, 29 Март

Истекшата седмица показа женіе за нѣкои си видове. По движеніето по малко отъ онѫ По брашната, напротиве, знач дажбы. Само въ Смирна ся 10,000 чувала. Това движен повлія много върхъ цѣнытѣ чи стока има доста, и ся чак на день друга отъ къмъ Дуна

Колоніалнытѣ стоки слѣдват цѣны твърды особенно Кафето Стоката въ піяцата е по наст мѣренна, а мнодо области сѫ тія стоки.

БОРСА.

—

Въ Борсата ся бѣлѣжи тѣзи слабо движеніе както по общійтъ и по другитѣ фондове. Депешит показватъ сѫщо непромѣнливо с

—

Общій дългъ или Консолиде

Заемъ отъ 1863 . . . .
» » 1865 . . . .
» » 1869 . . . .
Облигаціи на рум. жел. пѫт.

—o—

ОЦѢНЕНІЕ НА МОНЕТѢ

—

Лир. Тур. съ металикъ . . .
» » » бакжръ . . .
» » » петацы . . .
Лир. Анг. (Л. Тур. гр. 100) .
Луизъ (» ») .
Полъ-Имперіялъ . . . . .
Кремницъ . . . . . .
Карбовна . . . . . .
» книжна (Л. Тур. гр. 100).
Меджидіе златно срѣщ. среб.

ИЗВѢСТІЯ.

Единъ учитель Българинъ, кой чилъ въ Франція, въ средне учеб ніе, и е учителствувалъ тука въ нѣколко врѣме, трьси мѣсто. Ко ся нуждае отъ такъвъ учитель, несе до Редакціятъ за споразуме

—

Умолявтъ ся членоветѣ на Братство «Просвѣщеніе« да пр ватъ идущата недѣля на 30 т по 2 и полъ сутриньта въ зал Читалище, гдѣто ще има общо

Въпроситѣ за разискваніе са голѣма важность и не търпятъ Повторително молимъ ся всичк ве да присѫтствуватъ безъ изк

Отъ Настоятел